

CVETJE

z vertov sv. Frančiška

XXXII. tečaj. V Kamniku, 1915. 6.-8. zvezek.

Vaja v ponižnosti po zgledih svetnikov.

P. A. M.

VI. POGLAVJE.

Ponižnost svetnikov v občevanju z bližnjim zlasti vbogim in terpečim.

Jezus, učenik prave ponižnosti, je bil svetnikom vedno najlepši zgled in vzor, po katerem so se zvesto ravnali. Ker je pa ta božji Učenik vse to kar je učil, tudi sè svojim zgledom poudaril, so ga svetniki posnemali tudi v svojem obnašanju do vbogih in priprostih ljudi, zlasti pa do terpečih bolnikov.

Božji Zveličar je ljubil vbožce, je rad mej njimi živel, jih učil in jim dobrote delil. Za svojo mater si je izvolil vbogo Devico, njegov rednik, varih in krušni oče je bil vbog delavec, za svoje aposteljne in učence si je izbral priproste, neučene, vboge ribiče, ki so si s terdim delom služili vsakidANJI kruh. O, s koliko ljubeznivostjo je on prenašal vse slabosti svojih učencev, s koliko poterpežljivostjo jim razkladal božje, nebeške nauke in resnice, kako očetovsko je on zanje skrbel, kako nepopisno jih ljubil in se ponižal pred njimi tako, da jim je pri zadnji večerji

celo noge vmival. In ravno pri tej priliki jim je rekel: „Ako sem tedaj jaz Gospod in Učenik vam noge vmil, morate tudi vi eden drugemu noge vmivati. Zgled namreč sem vam dal, da ravno tako, kaker sem jaz vam storil, tudi vi storite.“ Hotel je, da bi se njegovi učenci od njega naučili prave ponižnosti, da bi se eden čez drugega ne povzdigovali, da bi se mej seboj ljubili kaker bratje. Zato jim je že prej enkrat rekel: „Veste, da poglavarji narodov gospodujejo čez nje in kateri so večji, jih imajo v oblasti. Mej vami pa ne bodi tako: temuč kateri hoče mej vami prvi biti, naj bo vaš hlapec.“ Mat. 20. V tem oziru sta patrona III. reda sv. Elizabeta in sv. Ludovik nam v najlepši zgled.

Sv. Elizabeta je po smerti svojega moža prebivala v majhni hišici, kjer je sè svojima dvema služabnicama živela le za Boga in za bolnike. Popolnoma je odložila vso posvetno visokost in nikedar ni pokazala, da je kneginja in kraljevega rodu. Služabniki sta morale ž njo skupaj za mizo sedeti in zahtevala je, da sta ž njo iz ene skleda zajemale. Enkrat ji ena teh služabnic reče, da si svetnica sicer s takim ravnanjem in obnašanjem do svojih dekel zasluženje pri Bogu nabira, njima pa vtegne to nevarno postati. Hotela je reči, da bi se jima lahko obudila prevzetnost, ako plemenita gospa kneginja ž njima tako ravna in jima toliko dovoli. Sv. Elizabeta je pa na to rekla: „Zdaj pa pridi kar k meni v naročje!“ In objela je deklo ter tirjala, da sta jo obe klicale s kerstnim imenom in celo tikale.

Zdelo se bo komu, da je svetnica vendar le predaleč šla. Res jo moramo bolj občudovati, kot posnemati in bi tudi prav ne bilo, kè bi jo vsi kar od kraja posnemali; taka prevelika dobrota bi se lahko zlorabila. Razloček mej stanovi se mora ohraniti in čast, katero kedo zasluži, lahko vsaketeri tirja in je tudi prav, da jo tirja, n. pr. stariši, predstojniki. Zlasti dandanes, ko se težko dobe prav ponižni in skromni posli, bi ne bilo svetovati, kè bi gospodarji in gospodinje ne tirjale dolžnega spoštovanja od njih. Prav je, da so višji in predstojniki do svojih podložnih prijazni, da ž njimi kot z brati in sestrami v Kristusu lepo ravnajo, da pridno zanje skerbe, jim dajo dovolj časa in priložnosti, da morejo svoje dolžnosti do Boga in cerkve vestno spolnovati, da morejo priti k sv. maši in k svetim zakramentom, da jih preveč z delom ne preoblagajo, da jim privoščijo tudi kaj prostega časa in poštenega razvedrila, da jim ni vse eno, kod njih podložni hodijo, v kakešne družčine zahajajo, kaj govore in prebirajo. Dolžnost gospodarjev in gospodinj je za svoje posle skerbeti, ker tudi

zanje bodo odgovor dajali. Zato piše sv. apostelj Pavel: „Kedor pa za svoje, zlasti za svoje domače ne skerbi, je vero zatajil in je hujši od nevernika.“ I. Tim. 5, 8.

Sv. Elizabeta ni pa bila le z besedami prijazna in ljubezniva do svojih služabnic, temuč je pogosto mesto njih delala tudi zadnja in najnižja dela, n. pr. pometala je, posodo pomivala i. dr. Večkrat je s kakim opravilom poslala služabnice od doma, da je mogla mej tem njuna dela opraviti. Svetnica je vedno raje drugim stregla, kaker da bi se nji streglo po zgledu Zveličarja, ki je rekel: „Sin človekov ni prišel, da bi se mu streglo, temuč da bi sam stregel in svoje življenje dal v odrešenje njih veliko.“ Mat. 20. Že kot mlada kneginja, ko je še njen mož živel, je ona stregla bolnikom in je v ta namen ustanovila dve bolnišnici, ketere je pogostokrat obiskavala. Kot angelj tolažbe je hitela od bolnika do bolnika, jih popraševala, kako se počutijo, kaj jim manjka, kaj žele in s posebno prijaznostjo je skerbela zlasti za tiste, ki so imeli kako prav hudo in zoperno bolezen. Sama jim je pripravljala hrano, dajala jim zdravila, jim snažila in rahljala obleko in posteljo. Naj je bila bolezen še tako strašna, naj so bile rane še tako grozne in gnojne, naj je bil smrad še tako zopern in neznosen, svetnica je vstrajala, mej tem ko so morale strežnice zaradi slabosti in občutljivosti bežati od tacega bolnika. Pred vsem pa je sv. Elizabeta ljubila tiste, ki so imeli strašno gobovo bolezen. Enega tacega siromaka, čiger telo je bilo vse razjedeno in gnilo, je ona kopala, vmivala, mazilila in ga celo položila v postelj svojega moža. Vse to je delala iz ljubezni do Jezusa, ker je vedno imela pred očmi njega, ki je rekel: „Kar ste enemu mojih najmanjših storili, to ste meni storili.“ Ko so ji neketeri očitali, da se taka opravila pač ne spodobijo za njeno visoko dostojanstvo, da se le preveč zapostavlja in pozabi, da je kraljeva hči, je ona odvrnila: „Dobro vem, kedo sem, ali ta nizka opravila so se mi tako prikupila in jaz jih tako visoko cenim, da bi se celim srcem rada opravljala še kako bolj nizko delo, kè bi zanj vedela, da bi le bolj podobna postala ljubemu Zveličarju, ki se je iz ljubezni do nas in nam v zgled tako globoko ponižal.“

Tudi sv. Ludovik, eden najplemenitiših kerščanskih kraljev, nam je dal tak lep izgled. Vbožce in gobove je on ljubil, jih objemal, jih očetovsko poljuboval ter pogostokrat kleče vmival njih noge in čistil njih rane. Z občudovanjem in ginjenim srcem so ljudje gledali tega svetega kralja opravljati taka in enaka nizka dela,

ki so sicer v očeh sveta in po človeški modrosti nizka in zaničljiva, ali popolnoma po duhu sv. kerščanske vere in velika v očeh božjih.

Zraven sv. Elizabete nam zgodbe svetnikov naštevajo še razne druge svetnice in zraven sv. Ludovika še druge svetnike iz najvišjih stanov, ki so se odlikovali v ljubezni do vbogega terpečega bližnjega, ki so se radi poniževali in opravljali najnižja dela in ketere zarad tega kot junake v premagovanju in poniževanju občudujemo, n. pr. sv. Hedviga vojvodinja šlezijska in poljska, sv. Elizabeta kraljica portugalska, sv. Frančiška Rimska, sv. Ivana Frančiška Šantaljska i. dr.; sv. Edvard spoznavavec kralj Anglije, sv. Štefan ogerski kralj, ki je tako rad ponižno občeval s priprostim in vbogimi ter bil tako radodaren, da je sam Bog poveličal to njegovo ljubezen do vbogih in terpečih ter po njegovi smerti nestrohnjeno ohranil njegovo desno roko; in mnogo drugih.

Akoravno ne moremo mi slabotni in tako občutljivi ljudje teh junakov v poniževanju v vseh rečeh posnemati, vender nas mora njih prelep izgled priganjati, da bomo storili, koliker moremo. Čednost ponižnosti se namreč veliko lažje ohrani in okrepi, ako se v nji vadimo s takimi nizkimi deli in tako ljubeznivo postrežljivostjo do našega vbogega in terpečega bližnjega. Ob enem se tako tudi v drugih lepih čednostih vadimo pred vsem v ljubezni do bližnjega; v živi veri, da s takimi deli res Jezusu samemu služimo; v upanju, ker vemo, da bo večni sodnik poplačal tudi le kozarec vode, ki smo ga dali iz ljubezni svojemu bližnjemu in da nam bo pri sodbi vse po naših delih povernil; v zatajevanju in premagovanju samega sebe zlasti pri strežbi bolnikov.

Prelepi zgledi svetnikov naj nas torej spodbujajo, da se bomo tudi mi radi ponižali, da bomo v svojem bližnjem vedno gledali brata in sestro s presveto kervijo Kristusa odrešeno in vstvarjeno za nebesa. Ponižno sami pri sebi mislimo, da je naš vbogi, terpeči bližnji morebiti ljubljeneč božji in v očeh božjih večje časti vreden kot marisiketeri mogočnež na svetu. Ta misel nas bo obvarovala, da se ne bomo prevzetno povzdigovali čez druge, da bomo zè vsemi prijazni in radi postrežljivi, zlasti pa, da bomo imeli veliko sočutje z bolniki. Saj to ni nič nizkega, kar je Bog sam delal, kar je sam naš Gospod in Zveličar, on kralj večne slave, posvetil in počastil, kar je iz ljubezni do nas storil in nam sè svojim zgledom storiti vokal. „Zgled sem vam dal, da tudi vi tako storite, kaker sem jaz storil.“

Memento — Spomni se..!

P. B. A.

„Memento etiam, Domine...“ Spomni se tudi, Gospod Svojih služabnikov in služabnic, ki so šli pred nami sè znamenjem vere in spijo v spanju miru.“ Tako moli mašnik vsaki dan pri sveti maši kmalu po povzdigovanju. Sveta Cerkev mu polaga te besede na jezik, da jih izgovarja v njenem imenu. S tem se ona kot ljubeča mati spominja pred Bogom svojih vernih udov, ki so prestopili iz vojskujoče se armade v terpečo in ponižno čakajo trenutka, da jim bo dovoljeno storiti še drugi korak, korak v nebesa mej izvoljence božje. Pa sveta Cerkev se nikaker ne zadovolji samo s tem, da sama v svojih javnih in očitnih molitvah moli za vmerle, ne, ona želi in priporoča, da tudi verniki vsaki zase v svojih molitvah prosijo milosti in usmiljenja za tiste, ki jih imenujemo vboge duše. Da, vboge! Saj so tudi resnično vboge, kaker ni vbog noben človek na zemlji. Kaker je nekoč božji Zveličar visel na križu gol in zapuščen, tako so zapuščene verne duše v nepopisljivem terpljenju. Pomagati si ne morejo, edin njihov delež je hrepeneče čakanje in terpljenje. Ni čudno, da vzdihujejo in nam kličejo: Vsmilite se nas vsaj vi, naši prijatelji!

Kako bi tedaj sveta Cerkev pozabila te terpine priporočati vsmiljenju in velikodušnosti svojih še živečih otrok? In res! Kaker kliče vsaki dan v tisočernih svetih mašah k Vsemogočnemu Gospodu: Memento —, tako kliče tudi nam vsem skupaj in vsakemu posebej: Memento, spomni se! Ti, ki še živiš na poveršju zemlje, ti, ki imaš še čas delati za svoje in za svojega bližnjega zveličanje, ne pozabi, da so verne duše v vicah tudi tvoji bližnji in tvoje pomoči zelo potrebni. Ne pozabi, temuč spomni se! Memento!

Pri sveti maši se verši spomin na mertve po povzdigovanju, dočim je bil spomin za žive že poprej, preden je prišel Zveličar v podobi kruha na altar. In ne zastonj! Pri spominu za žive mašnik tako rekoč povabi vse pričujoče vernike, naj se združijo ž njim v duhovno enoto, da kaker iz ene duše in ene misli darujejo Bogu presveto daritev. Saj oni imajo še poskušnje čas in njihova daritev je Bogu dopadljiva in zaslužna. Pokojni niso tako srečni. Nobene svete maše se ne morejo več sami od sebe vdeležiti. Zasluženja čas je zanje pretekkel. Duše na kraju očiščevanja si same ne morejo več pomagati. Terpeti morajo, dokler ne

zadostijo božji pravici. Kako primerno je torej, da pademo mi na kolena pred božjim Jagnjetom, ki čaka v beli hostiji na altarju in sprejema naše češčenje. Zato zdihujmo z mašnikom vred prav priserčno: Domine, memento!

Pa če tudi ne mine dan v letu, da ne bi puhtele goreče molitve proti nebu v blager dušam v vicah, je vender en dan še prav posebno postavljen v to, da pohitimo na pomoč terpečim rajnim. Komaj smo se sè sv. Cerkvijo poveselili nad slavo izvoljenih v nebesih, se že pooblači obličje ljubeči materi, černo oblečena stopa pred nas in nam naznanja žalostno vest, da je zadela huda nadloga mnogo njenih sinov in hčera, ki prosijo pomoči njo in nas. Hujša kot ogenj in povodenj, hujša kot toča in vojska je njihova nadloga, zakaj roka Gospodova jih je zadela. Tista roka, ki je sicer tako ljubezniva in vsmiljena, ali tudi neskončno pravična in zato ne more pustiti ničesar nečistega v nebeško kraljestvo. Zato se morajo čistiti v ognju vic; ali tudi naše molitve in druga dobra dela, ako jih oberremo njim v prid, pomagajo čistiti njihove madeže. Na delo tedaj sè sv. Cerkvijo, na delo za rešitev milih duš iz vic!

Kaker vsako leto bomo romali tudi letos na vernih duš dan na pokopališče. Ali kaker spominja letos skoro vsaka reč na strašno vojsko, tako nam bo misel na to šibo tudi ta dan predvsem napolnjevala dušo. In prav je tako! Saj morebiti ne dobiš lepše prilike, da se skažeš hvaležnega vbozim vojakom, ki so žertvovali vse za domovino in zate, kaker na domovanju vmerlih, na pokopališču. O, saj tudi mrtvi vojaki še potrebujejo tvoje pomoči, sicer ne več tople obleke in tečnega prigrizka, pač pa goreče molitve!

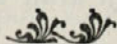
Ko boš hodil mej grobovi, ti bo morebiti kervavelo serce ob misli na tebi dragega človeka, ki ga ni več mej živimi, pa tudi za njegov grob ne veš, da bi prižgal na njem svečico in ga okrasil sè cveticami. Mej nepoznanimi grobovi hodiš, na katerih komaj znaš prebrati tuje zveneče ime — Bog ve, odkod so prišli vmret v tvojo domovino! — nasprotno pa zopet Bog ve, kje v tujem kraju obkrožajo tuji ljudje grob, v katerem počiva serce, ki ga ne moreš pozabiti ne po noči, ne po dnevi. Toda ne daj se obvladati od žalostnih misli, povzdigni oči in serce k nebesom v priserčni molitvi, ki bo združila sè skrivnostno vezjo vse, kar se ti zdi tako tuje in nezdružljivo. Kako tolažljiv za nas je pač nauk o občestvu svetnikov!

Pa tvoja molitev naj ne ostane samo pri tistih, ki so ti bili ljubi in dragi, bodi velikodušen in pomisli, koliko zgodnjih grobov

je zrastle mej tem časom, odkar divja po svetu vojska. Trumoma se selijo duše na drugi svet in koliko jih je, ki nimajo nikoger, da bi jim zaklical na pot: Večni mir mu daj, o Gospod, in večna luč naj mu sveti! Skušajmo mi nadomestiti to pomanjkanje in storili bomo veliko delo. Kako genljivo je, ako si odterga vboga ženica od tjedenskega zaslužka, ter dâ brati sv. mašo za duše, ki so najbolj pozabljene! O, ko boš ti vmerla, bodo že one skerbele za to, da ne prideš mej najbolj pozabljene!

Ni še dolgo, ko smo stali na nekem pokopališču ob samotnem grobu, na katerem je stal surov brezov križ. Mala tablica je nosila napis, da počiva tu vojak, vmerl za ranami. Ime je bilo mažarsko. Žalostne misli pridejo človeku, ko stoji ob takem grobu. Nekako tesno postane pri sercu. Bog ve, kako nerad je legel mož v tujo zemljo, Bog ve, kje so oni, ki objokujejo njegovo smert! Toda glej, tam na verhu brezovega križa zeleno vejico, polno bujne rasti. Nič posebnega — sveže posekan les je pognal v mokri zemlji — ali vender se ti zdi, da pomeni to nekaj več in nehote se razjasnijo tvoje misli. Zdi se ti, kaker da leseni križ noče strohneti s telesom v hladni zemlji, temuč hoče pognati novo življenje, kaker je vbogi vojak pod njim pričel v večnosti novo drugo življenje, Bog daj, da veseliše, ko prejšnje v dolini solzâ in vojskâ!

Zato ima obisk pri mertvih poleg toliko turobnih in žalostnih čustev vender tudi mnogo veselega in tolažljivega za nas. Če že žalujemo in objokujemo svoje drage pokojne, naj bo naša žalost in vsmiljenje delavno, dejansko, to pa bo, če bomo pridno molili in zdihovali sè sveto Cerkvijo: Memento, Domine!

Nekaj lepih podob s francoskega bojišča.

(Iz pisem vojnega kurata frančiškana P. dr. Rajmunda Dreiling.)

Proti koncu avgusta smo prišli v francosko mesto St. Quentin. Nekaj frančiškank iz Monastirja je dobilo nalogo, da naj v prekrasni sodnijski palači pripravijo vse potrebno za vojaško bolnišnico. Frančiškani smo prevzeli dušno pastirstvo. Naša prva skerb je bila, da smo spremenili lepo sobo predsednika sodišča

v lično kapelico. Vsaki dan smo darovali v njej najsvetejšo daritev. Tisoči neranjenih in lahko ranjenih vojakov so tu prejeli sv. zakramente in zajemali novih moči za svoje žrtve polno življenje. V sredi drugega nadstropja se nahaja velikanska slavnostna dvorana. Na tem od ljudi tolikokrat občudovanem prostoru se obhaja ob nedeljah in praznikih služba božja za naše težko ranjene katoliške vojake, namreč sv. maša s pridigo in petjem. Kako veličasten prizor! Tisoči ranjencev, večina pripeljanih na svojih bolniških posteljah in tisoči, ki se pripravljajo na odhod v bojne čerte, so zbrani okoli altarja, da sklonijo v ponižnosti in zaupanju svoja kolena pred Gospodarjem narodov in pred Voditeljem vojnih trum ter sprosijo sebi in svojem, vladarju in domovini, vojskovodjem in armadam njegovo pomoč in varstvo. „Ali ni čudno,“ mi reče nekega dne pobožen in postrežljiv francoski zdravnik, „naša vlada je redovnike pregnala in zaperla njih samostane, sedaj pa prihajajo redovniki naših sovražnikov in jih zopet posvečujejo njihovemu svetemu namenu. Občudovati moram vašo vero: Kamerkoli pridejo vaši vojaki, si poiščejo cerkve ali si sami napravijo kapele, obhajajo službo božjo, pojô in molijo.“

„G. doktor,“ mu odgovorim, „ali si morete misliti veliko državo, velik narod brez vere?“ — „Ne, ne,“ mi zamišljeno in resno odgovori. „Vera je in bo tudi vedno ostala podlaga mogočnih držav. Nesreča Francije je: njena nevera. Oui, oui, mon-père, l'athéisme c'est notre ruine, c'est notre perte! — Da, da, brezverstvo je naša poguba in naš pogin!“

Vsakdanji kruh vojakov.

Sv. Evharistija je serce in življenje vojskujoče se cerkve na zemlji. Iz tega nevsahljivega studenca milosti so pili kerščanski terpini in boritelji že od nekelej vodo življenja. Iz njega so zajemali v vseh, zlasti v prvih stoletjih kerščanstva, verni narodi v največjih svojih poskušnjah in težavah serčnost in moč. H temu neizčerpljivemu viru življenja je pripeljal papež Pij X. katoličane 20. stoletja, da bi se večkrat, da, vsaki dan krepčali v nadlogah in stiskah časa, ki v njem živimo. Kedor hoče kerščansko-katoliškega duha naredeb vmerlega papeža prav spoznati, kedor hoče hvaležnost našega naroda za podeljeno mu dobroto razumeti, ta naj pride semkaj na bojno polje. V bojnih čertah in v bolnišnicah bo videl, kako hrepene naši vojaki po sv. obhajilu, kako prosijo

za sv. popotnico. Videl bo, koliko težav prenesejo, samo da morejo vsaj enkrat pristopiti k mizi Gospodovi, videl bo, kako marisiketeri pogostokrat, da celo vsaki dan prejema sv. obhajilo. Neki vojak je prišel iz strelskih jarkov na kratek dopust v naše mesto. Velik del pota je moral peš prehoditi. Od pol treh popoldne do drugega dne ni hotel ničesar zavžiti, samo, da se je mogel zopet enkrat združiti z ljubim Bogom. — Neki bavarski prostovoljec, ki je delal v pisarni, je ostal skozi celi teden do pol dveh popoldne tešč. Prej ni mogel pisarne zapustiti, pa tudi ni hotel opustiti vsakidanjega sv. obhajila. — Vsled težke poškodbe, zadet od koscev granate je neki vojak oslepel. Ko sem ga hotel nekoč tolažiti, mi je mirno rekel: „Tu notri v duši ni teme, vse je jasno in svetlo. Denès sem se združil v sv. obhajilu sè svojim Tolažnikom.“ — Pred nekaj dnevi je ležalo v bolniški sobi šest katoliških častnikov, ki so pristopili vsaki dan k mizi Gospodovi. Nekoč je bilo za kratek čas v isti sobi nastanjenih več ranjenih francoskih častnikov. Eden izmej njih, polkovnik, ki je opazoval pobožnost naših vojakov, me je začudeno vprašal: „Ali gredo ti vojaki večkrat k sv. obhajilu?“ Odgovoril sem mu: „To so nemški častniki. Že tri tjedne prejemajo slednji dan angeljski kruh.“ „Mon Dieu, mon Dieu“ (moj Bog, moj Bog), reče visoki častnik in solza mu zablesti v očeh. Kakšne misli in kakšni spomini so napolnjevali njegovo dušo! Njegov sosed, stotnik pristavi: „Ti častniki so gotovo Bavarci. Zakaj bavarska serčnost, ki je pri nas Francozih že v pregovoru, more vzkliti le iz globoke pobožnosti.“

Za vedno mi bo ostal nepozaben neki večer meseca septembra pretečenega leta. Topovi so v bližnji okolici tako silovito germeli, da se je tresla vsa sodnijska palača in da so šipe v oknih žvenketale. Ravno sem hotel iti v svojo sobo, kar nastane na stopnjicah tako ropotanje, kaker da bi se hotela vsa palača zrušiti. Cela truma černovojnikov iz pokrajine Rena hiti v popolni vojaški opravi proti meni. Kličejo me in prosijo: „Alarmirali so nas! V eni uri bomo šli v strelske jarke. Ali bi nas mogli še enkrat obhajati?“ Rad sem jim postregel. V kapeli so klečale sestre in molili naši frančiškanski bratje, ki so določeni za nočno službo pri ranjencih. Pred aljar stopijo sedaj še vojaki in sprejmejo s pravo in odkritoserčno pobožnostjo v svoje duše Zveličarja sveta. Slovo je bilo priserčno in moško. Samo eden se je še nekaj obotavljal. Bil je iz Trevirja. „Gospod pater, molite za

mojo ženo in moje otroke. Vem, da se ne bom več povernil na svoj dom. Vkljub temu sem pa sedaj popolnoma miren.“ Zadnja beseda ljubezni! Nato je tudi on odhitel za svojimi tovariši.

Kako lepa podoba! Zvezdice so z neba tako mirno in svetlo gledale, kaker da ne bi videle strahovitih bojov in velikanskega gorja, ki vlada tu doli. Sestre in bratje gredo veselo izpred tabernakeljna na svoja težavna in žrtev polna opravila, vojščaki hite z Odrešenikom v svojih srcih pokrepčani na bojne poljane. Sè sten se začudeno in stermeče ozirajo podobe predsednikov višjega sodišča na nenavadno življenje, ki se odigravajo pod njihovimi nogami okolo aljarja in večne luči. Ko sem v misli zatopljen ostal sam v kapelici, se mi je v duši pojavila slika iz katakomb. Mej tem ko je v rimski državi divjal boj zoper Kristusa in njegovo cerkev, je zbiral duhovnik o polnoči v podzemeljski kapelici okolo mize Gospodove perve kristjane, podajal jim je Kruh življenja in jih krepčal za mučeniško smert. Ravno isto sveto, nadnaravno razpoloženje odseva z naše slike: resnično razpoloženje kristjanov v katakombah . . .

So ljudje, ki se v kakšno stvar tako zagledajo, da pozabijo vse drugo. Poznam pogled, ki naše ranjene in vmirajoče vojake omami, da ne čutijo in se ne zmenijo za vse bolečine in rane, ampak so pogostokrat v sredi terpljenja polni veselja in radosti. To je pogled na sv. križ Kristusov.

Težko ranjenemu bavarskemu vojaku pove višji polkovni zdravnik, da bo dobil red Železnega križa. Izpod odeje potegne dobri mladenič rožni venec, pokaže križec in reče: „Ta je najlepší Železni križ!“ Vprašal sem nevarno ranjenega vojaka, kaj mu je dalo moč, da je brez vsakega zdihovanja prenašal svoje tako silne bolečine. Priprosto mi odgovori: „Kristus je na križu še veliko bolj zame terpel. Spodobi se, da tudi jaz nekaj za njega storim.“ Ko je neki pater ponudil nekemu poročniku pred njegovim odhodom v vojsko svetinjico Matere božje, ga je resno prosil: „Gospod pater, dajte mi rajše križec za smertno uro. Nazaj me ne bo več. V smertni uri mi bo prav prišel.“ Bil je težko ranjen, prišel je v jetništvo in je v tujini vmerl za domovino. Naj bi mu dal pogled na križ v njegovih težkih urah moč, katero je od njega pričakoval in jo tako zelo potreboval.

Koliko tolažbe in miru je razlil pogled na križ v dušo marisketerega ranjenca, ko se je boril sè smertjo in ni mogel več govoriti, ve samo dobrotljivi Bog.

Pod zastavo Kraljice sv. rožnega venca.

Ker je ljubezen do Jezusa Kristusa jedro in zvezda kato-liške vere ter življenja po veri, je nam kristjanom ljubezen do presvete Matere Marije globoko v serce vkoreninjena. Zaradi tega pa naši vojaki tako radi molijo sv. rožni venec, ki je kratek ka-tekizem in nedosegljiv posnetek življenja Jezusa in Marije. Na stotine vojakov mi je v zaupljivem pogovoru zaterjevalo, da molijo od začetka vojske sleherni dan to lepo molitev. Do naše kapelice vodijo dvojne stopnjice, ki so precej sterme. Že zdrav človek jih ne prehodi brez vsakega napora. Nekega dne srečam na stop-njicah bavarskega vojaka. Bil je ranjen na desni nogi. Z levo je hlamudral ali bolje rečeno polagoma skakal od stopnjice do stop-njice. Na moje vprašanje, kam da gre, mi je povedal, da gre v „cerkvico“ molit sv. rožni venec. Ko sem mu svetoval, da naj bi z ozirom na svojo rano raje molil v bolniški sobi, je odgo-voril smehljaje: „To „plezanje“ ni tako težavno, kaker si mislite. Terpi k večjemu dvajset minut. Doli se nekoliko težje pride. Rabim dobre pol ure. No, to se že prestane.“ Po teh besedah je nadaljeval svojo pot do kapelice in jo ponavljal še celo versto dni, dokler ni popolnoma ozdravel. — Pred kratkim je v bol-nišnici vmerl neki černovojnik na vnetju slepiča. Vbožec je veliko terpel. Goreče nas je prosil, da bi mu na desno roko terdno pri-vezali rožni venec, da ga ne bi mej boleznijo in operacijo zgubil. Par trenutkov pred smertjo je še enkrat priserčno poljubil podobo svoje žene in svojih čveterih otrok, vzel slovo od vseh pričujočih z besedami: „Na svidenje v nebesih,“ in začel moliti: „Sveta Marija, Mati božja, prosi za nas grešnike . . .“ Končati ni mogel, ker ga je smert prehitela. V nebesih je pozdravil svojo Mater, katero je tako otroško ljubil. — Še nekaj. Večkrat so mi ranjenci z vidno zadovoljnostjo pripovedovali, da so v rokah mertvih Francozov našli rožne vence. Radi so si jih vzeli za spomin. Po-menljivo za tanko in nežno vest resnično pobožnih vojakov tudi v nevarnih časih vojske je to, da so mnogi izmej njih položili v roke mertvega sovražnika svoj lastni rožni venec namesto vzetega, ali neketeri celo nekaj denarja. „Jaz nočem nič tujega imeti,“ mi je kratko in jedernato rekel mlad Bavarec.

Armada terpinov.

Imamo tri armade: armado boriteljev, ki z orožjem v roki branijo našo drago domovino, armado molivcev, ki prosijo božjega

varstva za cesarja in državo, za vojskovodje in vojake, in armado terpinov, ki darujejo za svojo ljubo rodno zemljo bolečine in terpljenje, rane in smert v zadoščenje in priprošnjo. Poseben oddelek tretje armade so naši ranjeni in vmirajoči vojaki.

Pri tej priložnosti rad povem, da sem tudi iz ust protestantovskih vojakov večkrat slišal lepe besede: „Ne morem se več vojskovati in ne mnogo moliti za našega cesarja in našo domovino. Naj vsaj moje bolečine sprejme Bog kaker prošnjo.“ Vprašam, kje najdemo v naši obsežni domovini družino, ki ne bi na ta ali na oni način čutila terpljenja in sile vojske? Naj bi voditelji naroda v mestih in vaseh vse te terpine, velike in male, zbrali v velikansko terpečo armado, ki bo darovala svoje gorje Večnemu kot gorečo molitev za varstvo in moč domovine. Ako se bo trojna armada vojakov, molivcev in terpinov borila za našo pravično in sveto stvar, potem smo nepremagljivi.

Zadnja pomoč.

Kaker se iz raznih pisem spozna, skerbi domače najbolj, ali so se preselili njih sinovi, možje in očetje v sovražni deželi dobro pripravljeni v večnost. Naj na tem mestu povdarim, da je pretežna večina naših vojakov dobro pripravljena na smert odešla na bojišče. Skoraj vsi so doma ali pa pozneje v tujini prejeli enkrat ali celo večkrat sv. zakramente. Sè sv. spovedjo so vredili svojo vest in se dobro pripravili na zadnjo pot v življenju. Glede teh smemo pač biti vsi popolnoma mirni.

Kaj pa z onim malim številom katoliških vojakov, ki so se veri odtujili, ali postali v veri malomarni, ali jo mogoče celo sovražijo? Kaj je z onimi, ki so odešli z doma brez milosti božje, v stanu smertnega greha? Tudi glede teh smo lahko brez skerbi. O tem so prepričani svetovni in redovni duhovniki, ki delujejo že od začetka na bojišču. Ko se bliža morilni boj, ali če se taki siromaki smertno zadeti zgrudijo na zemljo ter se jim bliža večnost, potem se jim pokaže življenje in svet v popolnoma drugi luči, nevera zgine in preneha, in z neverjetno jasnostjo se jim razodene Bog, od katerega in za katerega smo vstvarjeni, zopet se spomnijo Odrešenika, h kateremu so se v mladostnih letih tako radi zatekali.

Izmej mnogih zgledov naj navedem samo dva iz zadnjih dni. „Ko sem pet ur težko ranjen ležal mej nemškimi in fran-

coskimi strelskimi jarki,“ mi je pripovedoval neki vojak, „so se mi oči odperle. Najprej sem polagoma molil Očenaš in potem znova in znova prosil: „Oče naš, odpusti nam naše dolge!“ Vbogi siromak je Bogu veliko dolgoval. — Pride povelje: „Ob dvanajsti uri je naskok!“ „Veliko kervi bo prelite.“ Tako si misli mlad nadporočnik, ki je poveljeval stotniji. „Mogoče bom tudi jaz mej padlimi!“ Ta misel mu šine v glavo. Postane zamišljen. Svojega služabnika pošlje proč. Ko je bil sam, poklekne, obudi popolno kesanje in sklene, da bo opravil dobro spoved, ako ga Bog ohrani pri življenju. Bil je ranjen in je deržal dano besedo.

Nikedar in nikoli ne pozabimo, da je božja dobrota in ljubezen neskončna in nedosegljiva, kaker so nedosegljive globočine morja. V tej svoji dobrotljivosti si izbere večni Bog v izrednih okoliščinah tudi izredna sredstva, s katerimi pripelje ljudi do zveličanja. Še več. Ena izmej največjih dobrot, s katerimi je ljubi Bog obsipal marisiketerega vojaka, je bila sedanja vojska, zadobljena rana ali celo smert v službi domovine. Ako hočem kratko povzeti vse skušnje svojega dosedanjega pastirovanja pri ranjenih in vmirajočih vojaki, moram reči: večje, kaker pri najbolj navdušenem in vihnem napadu, serčnejsše, kaker v najbolj kervavih bitkah, sem našel naše vojake v njihovem terpljenju in vmiranju. Zadnji in najbolj globoki vir njih požertvovalnosti in vdanosti pa je bila njihova vera.

Priročna knjiga sv. Leonarda Portomavriškega.

P. A. F.

(Dalje.)

Kaj treba delati.

22. Marijino češčenje. Veš li, po katerem vodniku (vododu) nam prihajajo milosti iz nebes? Po presveti Mariji. Želim, da bi ona nigdar ne šla iz tvojega serca. Tu nimam priložnosti bolj obširno govoriti, ker sem že spisal knjižico, v kateri so podisani vsi najlepši načini častiti to mogočno kraljico; v nji nahajaš vse pobožnosti, ki jih opravljaš v čast dvanajst zvezd, to

je dvanajst prednosti, ketere ji je podelila presveta Trojica. Razdeljene so za vse čase, to je za vsako uro, vsaki dan, vsaki teden, vsaki mesec, vsako leto in vsaki čas. Preberi jih neketerikrat, da boš sè sebe stresel mlačnost, in še druge spodbujeval, naj se popolnoma posvete tej mogočni gospé. Na koncu te knjižice najdeš pobožnosti, da moreš vsaki čas častiti to vzvišeno kraljico. Sveta Terezija si jo je izvolila za svojo mater in prednjico samostanov in njih ključe je položila v njeni roki. Mari si boš upal zgubiti tako lepo srečo, da ne bi si izvolil tako dobre matere? To naj se nigdar ne zgodi; še denes pojdi h kaki lepi Marijini podobi, v pričujočnosti najsvetejše Trojice, vpričo angelja variha in vseh priprošnjikov si jo izvoli za svojo preljubeznivo mater. Od denes dalje se kaži pravega njenega otroka; glej, to naj bo tvoj najčastniši priimek in želim, da bi se ž njim ponašal v tem življenju. (Tu govori svetnik z redovnico). Kederkoli te vprašajo po tvojem imenu, resno odgovori: „Imenujem se sestra . . . nevredna hči Marijina.“ Ako pišeš pismo, podpiši se: „ . . . nevredna hči Marijina.“ Spoštuj tako lepo ime, glej pa, da bodo tvoja dela temu imenu primerna. Skerbi, da bo tvoje češčenje presvete Device plemenito, velikodušno in stanovitno. Ne bodi zadovoljna s tem, da bi ji podarila malo ustnih molitvic, temuč ji podari svoje serce zè vsemi svetimi željami. Pogosto misli nanjo, o nji govori in skerbi, da bodo postale njene ljube hčere vse, s katerimi občuješ. Najbolj pa ne pozabi častiti njenih podob; prosi jo blagoslova, kolikerkrat greš iz sobe ali stopiš vanjo; keder slišiš uro biti, jo pozdravi z eno zdravamarijo in vbudi v sebi zadovoljnost in veselje, da je ona vzvišena Mati božja in da je bila brez madeža izvirnega greha spočeta.

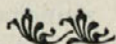
23. Češčenje svetnikov priprošnjikov. Glede na druge pobožnosti in češčenje svetnikov priprošnjikov (patronov) te moram opomniti, da si jih preveč ne naložiš. Velika prevara je za mnogo pobožnih duš, da se hočejo vpisati v vsako bratovščino in si izvoliti vse svetnike v nebesih za svoje priprošnjike (patrone). To je sicer samo na sebi dobro, dobro pa vendar ni od jutra do večera moliti le očenaše in zdravemarije, tako da se vsled tega včasih opustijo redovne molitve in kar redovni stan zahteva, ni dobro moliti veliko očenašev, pa obenega prav ne izmoliti. Ne delaj tako; po mojem svetu se ne navezuj na take bratovščine. Ako želiš, da bi ti naštel primerno število ustnih molitev, ti rečem, da bodi zadovoljen s tem, da boš molil redovne molitve in tiste, ketere ti nalaga

redovno vodilo, in k večjemu moli še rožni venec Marijinega sedmega veselja ali en del rožnega venca, da se boš vdeleževal odpustkov, ketere so podelili papeži. Iz svojih svetih priprošnjikov (patronov) si naredi eno molitev v obliki litanij samo za se; pazljivo in pobožno jih prosi njihove pomoči, takole: Gospod, vsmili se me ... in tako dalje; potem: Sveta Marija, prosi za me; sveti Jožef, prosi za me; nato naštevaj vse svoje svetnike in priprošnjike, na koncu pa reci: Vsi svetniki in svetnice božje, prosite za me. Molimo. Varuj, Gospod, svoje ljudstvo in po varstvu svojih aposteljnov Petra in Pavla in drugih aposteljnov zaupajčce ohrani z večno brambo. Vsi tvoji svetniki, prosimo, Gospod, naj nam povsod pomagajo, da bomo čutili tudi njihovo varstvo, ko spoštujemo njihovo zasluženje; in daj mir našim časom, in od svoje cerkve odženi vse hudo; vravnaj naše popotovanje, delo in našo voljo in vseh tvojih služabnikov v sreči tvojega zveličanja; našim dobrotnikom poverni z večnimi dobrotami in vsem vernim mertvim podeli večni mir in pokoj. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Na ta način boš na kratko in pobožno častil vse svetnike in prosil pomoči. S tem majhnim številom molitev bodi zadovoljen, drugi prosti čas pa porabi za premišljevanje in branje duhovnih knjig. Na ta način ne bo tvoja pobožnost ženska, ki se konča na ustnicah, temuč bo moška in globoka, imela bo v sercu svoje korenine. Svetujem ti tudi, da ne bi zgubljal zaklada odpustkov, ketere so podelili razni papeži, in zato moli večkrat na dan pred presvetim Rešnjim Telesom (ali pa kjer si) šest očenašev in zdravamarij in slava Očetu ... Zakaj vsakokrat se boš vdeležil vseh odpustkov Rima, Jeruzalema in Sv. Jakoba na Španskem, katerih je zelo veliko. Jezuit pater Viva pravi, da samo v Rimu lahko prejmeš osemintrideset popolnih odpustkov vsaki dan in sicer tolikokrat, kolikerkrat moliš šest očenašev i. t. d. po namenu svetega očeta, eden odpustek za se, druge pa za svete duše v vicah. Vse to je milostno dovolil papež Leon X., papeža Inocencij XI. in XII. sta pa poterdila. Po vdeležbi predpravic je ta milost skupna redovnikom, redovnicam in tudi udom tretjega reda. (P. Viva, Append. Indulg. § 3.)

24. Na drugi strani pa peče ogenj v vicah, in peče zelo, ti pa imaš pri božji pravici veliko dolga; ako hočeš vbežati veliki kazni in velikemu terpljenju v vicah, zelo čislaj odpustke in terdno veruj vanje. Sveti Tereziji je bilo razodeto, da je neka redovnica kar naravnost v nebesa šla, zaradi velike vere do odpustkov,

keterih se je prav pridno vdeleževala, dasiravno ni živela v velikem sluhu popolnosti. Ako je v tvoji cerkvi postavno blagoslovljen in postavljen sveti križev pot (križni pot), opravi to pobožnost vsaki dan (ako vtegneš). Spomni se, keder koga srečaš: Hvaljen Jezus Kristus, ali pa odgovori na ta pozdrav: Na veke; zakaj oba prejmeta odpustek 50 dni in popolnoma odpustek na zadnjo uro, kaker so dovolili razni papeži: Sikst V., Benedikt XIII., kar je dobrovoljno poterdil Klemen XIII. (5. sept. 1759.)* (Dalje prih.)

Františkanski misijoni.

Čislane brave „Cvetja“, zlasti še naše verle tretjerednike bo gotovo veselilo, ako jim v njih glasilu na kratko priobčimo poročilo verhovnega poglavarstva reda sv. Františka o misijonih, ki so v oskerbi našega reda.

To poročilo obsega stanje misijonov do konca l. 1913. Sedanja svetovna vojska je tudi v misijonih marisikaj spremenila; koliko na boljše, koliko na slabše, bo učila prihodnost.

Red sv. Františka je prav za prav misijonski red; njegov vstanovnik in prvi njegovi udje so šli v misijon mej Saracene; mnogo františkanskih misijonarjev je dalo kri in življenje v pričevanje za sv. vero.

Dandenes so františkanske misijonske postaje raztresene po vseh delih sveta. Misijonarjev štejejo 2353, mej njimi je 1578 patrov, 119 klerikov, 696 bratov lajikov. Razun teh pomaga v misijonih tudi 546 samostanskih tretjerednikov-duhovnikov in 672 sester františkanek.

Najvažniša misijonska postaja je v sv. deželi; k njej prištevamo tudi misijon v Egiptu, Mali Aziji, na otoku Cipru in v Carjigradu. Dalje oskerbuje red sv. Františka misijone na Kitajskem, kjer so tudi naši znani slovenski misijonarji veleč. p. Peter Baptist Turk, mladi p. Engeljhard Avbelj in veleč. p. Veseljko Kovač, ki se pa sedaj začasno nahaja v domovini.

* Papež Pij X. je podelil 100 dni odpustka, ako pozdraviš: Hvaljen Jezus Kristus, ali ako odgovoriš: Amen, ali: Na veke (27. marcija 1913); 100 dni odpustka dobiš, ako pozdraviš: Hvaljena bodita Jezus in Marija, ali ako odgovoriš: Denes in zmiraj. Pij X., dne 26. junija 1813. *Prestavljavec.*

V Afriki misijonarijo frančiškanski patri v apostoljskem vikarijatu Maroko, v Tripolitaniji, v Zgornjem Egiptu in Mozambiku (Mozambique), na srednji obali vshodne Afrike.

Južna Amerika ima frančiškane misijonarje v Argentiniji, Boliviji, Čile, Peru in na otoku Kuba.

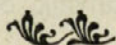
Mej Japonci in na otoku Sahalin, takisto v Avstraliji širijo sinovi sv. Frančiška božje kraljestvo.

Skupno število vernikov, izročenih dušni oskerbi frančiškanskega reda znaša okroglo 2,700.000, tem je treba prišteti še 101.300 katehumenov.

Koliko ogromnega dela nalagajo misijoni našim bratom, kažejo sledeče številke: leta 1913. so ti misijonarji kerstili 69.986 ljudi, razdelili 3,434.891 sv. obhajil, blagoslovili 16.147 sv. zakonov ter imeli 93.899 pridig. To so velike številke, ki jih prav razumeva le tisti, ki ve, kaj se pravi na priliko v južni Ameriki hoditi misijonarit mej Indijance, na Sahalinu iskati okoli po otoku raztresene Poljake, v Mozambiku boriti se sè sprijenimi Evropejci, na Kitajskem prepotovati velike pokrajine, da se pride do tega ali onega kitajskega katoličana.

Ker je red sv. Frančiška največi izmej vseh redov sv. katoliške cerkve, je umevno, da ima tudi največe število misijonarjev in največi misijonski delokrog na zemlji. Skupno število prebivavcev, ki niso katoličani, pa spadajo v misijonski okraj sinov sv. Frančiška, znaša 85 milijonov. Torej čaka naše misijonarje, še obilno dela, ki naj jim ga Bog blagoslovi!

P. J. K.

Iz kronike tretjega reda na Brezju.

L. 1898. so se na Brezju naselili čč. oo. frančiškani. Poleg raznih pobožnosti in bratovščin so vpeljali tudi III. red sv. Frančiška. Že prvi samostanski predstojnik p. Jožef Bizavičar je vabil v III. red. Večkrat je ponavljal besede Gospodove: „Pojdite tudi vi v moj vinograd!“

Počasi so se jeli tretjeredniki zbirati. Začetek je bil skromen. K mesečnim shodom v zakristiji je več mesecev prihajalo komaj 10 udov. Toda v teku časa se je število pomnožilo, da so se

shodi mogli veršiti v cerkvi. Shodi so se vpeljali redno vsako tretjo nedeljo v mesecu sè sv. mašo in nagovorom.

K mesečnim shodom prihaja zadnja leta precejšnje število tretjerednikov, ki z veliko vnemo pogostoma prejemajo sv. obhajilo. Tako je pri glavni skupščini na Brezju in pri podružnicah.

Glavna skupščina na Brezju šteje nad 800 tretjerednikov, ki so večinoma iz sosednjih župnij. Mej Brezjani dosedaj še ni bilo veselja za III. red; znanprej pa ne vemo, kako bo. Manjka pač pravega spoznanja o ceni duhovnih dobrot; dasiravno Brezjani sicer radi molijo in pridno hodijo k sv. maši. V marisiketerem slučaju ne bi bilo ničesar drugega treba, kaker samo zglasiti se, pa vender ne gre.

Dne 29. julija 1914. so se na shodu voditelji III. reda v Ljubljani določile meje glavnih skupščin. Brezjanska glavna skupščina ima svoj delokrog v celem radovljiškem dekanatu. Izuzeta je le župnija Kropa, kjer vodijo tretji red preč. očetje kapucini iz Škofje Loke. V dekaniji Kranj meji brezjansko tretjeredniško skupščino levi breg Save do izliva Kokre. Ta reka loči brezjansko in kamniško glavno skupščino III. reda. — Mestna župnija Kranj spada pa k ljubljanski glavni skupščini. Dalje spada k brezjanski glavni skupščini ves slovenski del kerške škofije. To je l. 1911. dovolil knezoškofijski ordinarijat v Celovcu.

V tem delokrogu ima glavna skupščina Brezje 7 kanonično ustanovljenih skupščin III. reda: Dolgé (Dovje), Gorje, Jesenice, Kranjska Gora, Teržič, Kaplja ob Dravi na Koroškem in Dobrava pri Kropi. Poleg tega pa 6 nekanonično ustanovljenih podružnic: Ljubno, Leše, Breznica, Koprivnik, Srednja vas v Bohinju in Bohinjska Bistrica.

Glavna skupščina na Brezju ima po možnosti in po potrebi izpeljano organizacijo in skromne denarne zbirke za razne potrebščine in v podporo bolnih in siromašnih tretjerednikov. — Knjižnica je ustanovljena pred par leti, ter nudi tretjerednikom primerno berilo in poduk. — L. 1913. si je tretji red preskerbel lep posrebljeni križ za javne nastope pri procesijah in pogrebi.

Pri shodih in vizitacijah se pred vsem povdarja potreba bogoljubnega življenja, katerega v prvi versti goji in pospešuje III. red. Gospodje voditelji večkrat zaterjujejo, da pogostno sv. obhajilo prejemajo večinoma tretjeredniki. Vodilo tretjega reda nudi ljudem za to potrebno razpoloženje in veselje; ob enem pa množi in poživilja pravo pobožnost. Zato voditelji III. reda po pravici

terdijo, da vstopi v tretji red le, kedor ima umevanje za pravo in resnično bogoljubno življenje. Kjer se ta zavest o dragocenosti notranjega duhovnega življenja ne da vzbuditi, tam ni podlage, na katero naj bi zidal III. red, in zato ni uspeha in tudi ne pravične sodbe o tretjem redu.

Brezje, 16. maja 1915.

P. Joahim.

Sv. Frančišek in njegovo delo.

P. G. R.

Posamezni ljudje, kaker tudi celi narodi so vedno v nevarnosti, da zajdejo na slaba pota, da začne poganjati mej njimi plevel in osat slabega življenja. Nad narodi pa čuje Bog, ki pušča prostost človeški volji, obenem pa postavlja vsaki hudobiji določene meje, katerih ne sme in ne more prestopiti. V svoji neskončni dobroti ima Stvarnik veseljstva vedno pripravljena blagodejna sredstva in potrebne pripomočke, s katerimi daje bolnemu času in zgubljeni človeški družbi priložnost, da se poverne s temnih potov zmot na pot resnice in pravice.

V sredi rimskega paganstva in sredi npravne in družabne pokvarjenosti raste mirno in se razširja pravo od Boga zasajeno kerščanstvo, polno žive vere, močno v ljubezni in zaradi tega pripravno, da prekvasi kaker blagodejen kvas, da oplemeni in prenovi zgubljeni in zašli paganski svet. Zaradi zmot in nevere so ljudje pred Kristusovim prihodom tako globoko padli, da so se javno hvalili sè svojim vživanjem, z grehi in pregrehami. Temu posvetnemu mišljenju kliče sv. apostelj Pavel: „Bog me varuj, da bi se z drugim hvalil, kaker s križem Gospoda našega Jezusa Kristusa, po katerem je svet meni križan in jaz svetu“ (Gal. 6, 14). Sè sv. aposteljnomo niso samo neketeri svetniki iste besede ponavljali ter se po njih ravnali, temuč vsi kristjani prvih stoletji. Od cele takratne kerščanske družbe namreč lahko rečemo, da je bila zbor svetnikov in da je imela v sebi nepremagljivo moč, ki je vse nase vlekla.

Spomnimo se na čase, ko je kerščanski svet sam daleč zašel od naukov Kristusovih, ko je razširjal mej narodi Arij sè svojimi

priverženci krive verske nauke. O teh časih toži sv. Hijeronim, da se je zdelo, kaker da bi cel svet postal arijanski. Bog je pa obudil može, ki so se zè vsemi silami vpirali krivovercem in zbirali okoli sebe učenjake, polne sv. navdušenja in prave modrosti, s pomočjo katerih so premagali sovražnike Kristusa Gospoda. —

Zamislimo se v tako imenovano reformacijo, v čase luteranstva, ki se je širilo zlasti po severnih deželah Evrope. Narod za narodom, dežela za deželo, država za državo je odpadla od sv. katoliške Cerkve. Toda ta žalostni čas je obenem eden izmed najslavnejših časov sv. Cerkve, poln svetnikov, ki so nase obračali oči vseh poštenih ljudi, bil je to čas velikega svetnika sv. Ignacija in njegovih drugov, ki niso samo pripeljali nazaj h pravi veri nešteto zgubljenih in od vere odpadlih kristijanov, ampak so tudi zbirali maloserčne katoličane in jih poterjevali v veri. V ti žalostni dobi je živel tudi slavni apostelj Indije sv. Frančišek Ksaverij, ki je z gorečim misijonskim delovanjem nadomestil zgube, katere je imela sv. Cerkev v Evropi.

V tem spisu bi pa posebno rad še opozoril na neke druge čase, ki so današnjim v marisičem podobni, spomnil bi rad na tiste čase in na onega moža, katerega je Bog poklical, da bi prenovil svet — na našega očeta Frančiška Asiškega. Ako hočemo prav razumeti čas sv. Frančiška in nevarnosti, ki so pretile kerščanskemu svetu, moramo vsaj nekoliko poznati tedanje razmere. Bili so časi, ko se Cerkvi ni bilo treba bati zunanjih sovražnikov. Deržavna in cerkvena oblast sta se lepo podpirali, papež in cesar sta skupno vladala narode. Bili so časi, ko se je sv. Cerkev lepo na zunaj razvijala, njeni nauki so imeli veljavo in moč v vseh javnih določbah in naredbah. Pobožne vstanove so cvetele. Križarske vojske so dovolj jasno pokazale, kaj premore kerščansko navdušenje za sv. vero. Vkljub temu je pa notranje življenje kerščanskega sveta globoko padlo. Kerščansko življenje je bilo podobno jabolku, ki je zunaj lepo in sveže, znotraj pa gnjilo. Kristjani so postali mlačni in leni. Premnogi so svoje serce navezali na posvetne reči, hrepeneli so po časteh in bogastvu, ali pa so v razuzdanosti in zapravljanju vničevali svoje lastno življenje. Moč je imelo le nekaj ljudi v rokah, katero so pa le zlorabili s tem, da so zatirali vboge in zaničevane množice. Madežev teh pogreškov tudi tisti niso bili prosti, ki bi morali biti po svojem stanu zgled vsem drugim stanovom. Ker je bila ljubezen do Boga in do

bližnjega sterta, so se kmalu pokazali žalostni nasledki: nevoščljivost, tekmovanje, sovraštvo. Mejebojno nasprotstvo je bilo tako veliko, da so se sosednja mesta vsled najmanjšega vzroka v bojih pokončavala. V tem času je Bog poklical sv. Frančiška, da bi zgubljenemu svetu pokazal pravo pot.

Življenje sv. Frančiška.

Štiri tisoč let po stvarjenju sveta je izbral Bog sv. deželo Palestino, kjer se je rodil obljubljeni Mesija, ki naj bi odrešil človeški rod. 1200 let pozneje naj bi se pa začelo vsled volje božje prenovljenje sveta v Italiji iz prelepega mesta Asizi. L. 1182. so se razlegali, kaker pripoveduje ljudska pripovedka, v neki mirni noči angeljski zbori, ki so prepevali pesmi miru in veselja, ko se je rodil Janez Bernardone, kateremu so pozneje dali ime Frančišek. Rojstvo sv. Frančiška v času verskega in političnega razburjenja lahko primerjamo z jutranjo zarjo, oznanjevalko miru in novega življenja v okrilju sv. Cerkve. Zaradi njegovih čednosti navdušen, je imenoval svet Frančiška svojega rešitelja. Pod skerbnim varstvom dobrega očeta in skerbne matere je rasel Frančišek in dorastel v živahnega dečka, ognjevitnega mladeniča. Na kupčijo se je dobro razumel, pri tem pa si je ohranil dve posebni čednosti: zaničevanje denarja in neizmerno veselje, komu kaj podariti. Sv. Frančišek je bil otrok svojega časa. Tovariši so ga ljubili, ker jim je plačeval drage pojedine. Ko so se zvečer dobro najedli in napili, so se v trumah sprehajali po asiških ulicah, peli so narodne pesmi, vganjali so razne šale in norčije. Frančišek je bil zaradi svoje lepe obleke sam nase ponosen. Kjer je bilo treba kaj slavnega ali prederznega storiti, bil je Frančišek povsod prvi. Zato ga je vse občudovalo in ljubilo. Imenovali so ga: cvet mladine. Kedo bi si mislil, da je tega živahnega mladeniča odbral Bog za tako velikanska dela! Toda pri Bogu je vse mogoče.

Bolezen, katero je večni Stvarnik v svoji neskončni previdnosti Frančišku poslal, vojska, v kateri je bil vjet, vse to je našega sv. očeta polagoma pripravljalo na oni vzvišeni namen, za katerega je bil odločen. Pretekla so še leta, preden je začel drugo življenje in si z molitvijo, samoto, zatajevanjem samega sebe sprosila od Boga pomoči za dosego svojih ciljev. Po težkem iskanju in terpljenju je imel pred seboj jasno načrtano pot. Nov človek je hotel biti, svetnik je hotel postati, svetnik, katerega ves

svet občuduje, svetnik, ki ne hrepeni po bogastvu in ne ljubi premoženja, ki koperni po zapuščeni nevesti Kristusa Gospoda, po — sv. vboštvu. Frančišek se je hotel spremeniti v moža, ki sicer živi od zemlje in jo rabi, pa le v toliko, koliker mu je neobhodno za življenje potrebno in ki ne skerbi za drugega, kaker le za svojo bogato, nedolžno dušo.

Do svojega cilja ni prišel brez bojev. Svetnik se je moral odreči svojim tovarišem, zapustiti je moral svojega očeta, kete-remu je vernil nazaj celo obleko, ki jo je na sebi imel, odpo-vedal se je vsemu premoženju. Ko je doveršil to velikansko delo premagovanja in poniževanja samega sebe, je zaklical svojemu očetu poln veselja: „Do zdaj sem imenoval Petra Bernardona svojega očeta, odslej pa smem reči s polnim zaupanjem: Oče naš, kateri si v nebesih!“ Duhovniki in redovniki, pošteni in boga-boječi ljudje Frančiška niso razumeli. Temu se pa ne smemo čuditi. Saj nam sv. pismo pripoveduje, da celo v času, ko je živel Jezus na svetu, ni bilo drugače, in prav tako bi bilo tudi dan-danes, ko živimo v prosvitljenem stoletju svetovne zgodovine.

V nadomestilo za zaničevanje in zasmehovanje od strani onih, ki so ga preje ljubili in občudovali, so se mu pridružili drugi tovariši iz najrazličnejših stanov, ki so imeli istega duha kot sveti oče serafinski. Perva njegova učenca sta bila Bernard Kvintavaljski in Peter Katani (Cattani). Ž njima se poda nekega dne sv. očak v cerkev sv. Nikolaja in prosi Boga razsvitljenja. V cerkvi ostan-jejo do devete ure. Nato prosijo mašnika, da bi v pričo njih odperl evangelijsko knjigo. Ko odpre prvič, najde besede: „Ako hočeš biti popoln, pojdi, prodaj vse, kar imaš, in daj vbogim“ (Mat. 19, 21). Ko odpre drugič, bere sledeče: „Na pot ničesar ne jemljite, ne palice, ne torbe, ne kruha, ne denarjev, tudi ne imejte po dve suknji“ (Luk. 9, 3). Ko odpre tretjič, je bilo pisano: „Ako hoče kedo za menoj priti, naj zataji sam sebe, in naj vzame svoj križ in naj hodi za menoj“ (Mat. 16, 24). „Bratje, to je naše živ-ljenje in naše vodilo,“ zakliče Frančišek. Moža sta šla, prodala svoje premoženje in razdelila denar mej siromake. Vbožna na časnem premoženju, pa bogata na duši sta se povernila k svetniku v cerkev Marije Angeljske. Tam sta prejela iz rok sv. očaka obleko, kakeršno je sam nosil. To se je zgodilo 19. aprila 1209. Ta dan je rojstni dan frančiškanskega reda. Kmalu je število učencev in sinov sv. Frančiška narastlo. Odkar je vmerl sv. Anton puščavnik, svet še ni videl take družbe. Vsi podobni otrokom, toda polni

so božje modrosti in pameti. Brat Leon, imenovan ovčica božja, brat Juniper, Bernard, Egidij Asiški in drugi, kakšni ljudje so to! Kaker da bi padli z neba, se nam zde; in vender je vsaki živel na svetu, je svet poznal in zaničeval. Vsi se vesele vboštva, toda najvbožniši in ob enem najveselejši je sv. Frančišek sam.

Z letom 1209. se je začelo življenje, ki ni imelo in nima primere na svetu. Sinovi očaka asiškega so se zapirali v dupline sabinskega pogorja, ali so prebivali v zelenih gozdovih, ali so hodili, kaker brat Bernard 20, 30 dni po verhovih gora, da so na višavah premišljevali in opazovali minljive reči. Prebivali so v malih mestih Umbrije, prepevali so na tergih sv. pesmi, oznanjevali so evangelijske dolžnosti, opravljali so ročna dela. Za plačilo so zbirali miloščino, nekoliko pese ali koščke kruha. Karkoli jim je dala dobrodelna, vsmiljena roka, vse to so povžili na hišnem pragu dobrotnikov. In zopet hite iz malih mest v doline, kjer se oddaleč blišči Perudža, potujejo v bahato Sijeno, v mesto Luka, Florencijo in Rim k velikemu papežu Inocenciju. Iz šumečih mest se pa zopet vračajo v svoje ljubljene kraje v samoto k Mariji Angeljski, da se v molitvi in premišljevanju pripravijo za novo delovanje.

Kako vzvišeno življenje gledamo v sv. Frančišku in njegovi družini! Prepevati, zadovoljno se smejati, otroško moliti, največe težave življenja premagovati z mirnim obrazom, ničesar na zemlji se ne bati, z eno nogo stati v ternju in terpljenju tega življenja, z drugo se pa opirati na nebeška tla; popustljivi, vsmiljeni in prijazni zè vsemi ljudmi, in se ne vkloniti nobeni surovi sili; brez strahu pred kralji in cesarji, zaupljivi do sv. Očeta, polni spoštovanja do najmanjše evangelijske besedice, ljudje, ki veliko govore, pa še več mislijo, ki ne poznajo lenobe, ampak vedno delajo, bodisi z rokami, ali pa z dušo; zaupanja vredni, da se jim bližajo ljudje, da celo živalice: To je Frančišek in njegova prva družina.

Zdelo se je, kaker da so se povernili časi Kristusa. Bilo je, kaker da se je zopet povernila tista svetla noč, ki je prinesla svetu mir, tista noč, v kateri so angelji prepevali: „Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje“ (Luk. 2, 14). Frančišek je sè svojimi tovariši res dajal Bogu slavo, on je res prinesel svetu mir Gospodov, keterega so ljudje lehkomišljeno zapravili.

Mišljenje sv. Frančiška.

Pa poglejmo bolj globoko v dušo sv. Frančiška. Odmerl je minljivemu svetu in živel le za večnost. Kar nam stori sv. očaka tako ljubeznivega, je ravno njegova priprostost, njegova nedolžna, otroška duša, ko ga opazujemo, kako se obnaša do ljudi in stvari ter jih oklepa z ljubeznijo, ki je odsev ljubezni do Boga. Njegovi udje so se tresli, njegovo slabotno telo je bilo prevzeto notranjega, nebeškega ognja sv. ljubezni. To je ona ljubezen, ki je namen in cilj našega življenja.

Več starih pisateljev graja mladostno življenje Frančiška, da bi se bolj pokazala visokost čednosti njegovega poznejšega življenja. Toda sv. očak asiški ni bil nikdar pokvarjen. Prava ljubezen do Boga in resnična hudobija ne moreta biti združeni v človeku, kaker ne moreta biti združena ogenj in voda. Ljubezen do vsega, kar je vzvišenega in plemenitega je vedno napolnjevala serce sv. Frančiška. Res je, da je ljubil v mladosti dejanja, ketere svet slavi, da bi si n. pr. osvojil kraljestva, da bi izverševal velikanska dela. Ljubiti nekaj velikega, je bila želja njegovega serca.

V tej ljubezni je rastel od dne do dne. Polagoma je začel ljubiti nebeško plemstvo bolj, kaker zemeljske viteze; ljubil je bolj bogate na duši, kaker bogate na premoženju, bolj one, ki so se zlatu smejali in je zaničevali, kaker one, ki so po njem hrepeneli, bolj vojake samote: vboge, bolne, grešnike, kaker viteze v železnih oklepih in orožju. Tako je polagoma napredoval v ljubezni: od posvetnega do nebeškega, od zemeljsko lepega do najčistejšega Boga. Nazadnje ga je dolgočasilo vse, kar ni nosilo v sebi znaka božjega. Vedno bolj je čutil, da nas vlada Bog sè svojo dobroto in ljubeznijo. Natančno je gledal v človeku, v dogodkih, v celi naravi sledove in vodstvo Boga. Ta njegova ljubezen ga je pripeljala do studenca božje ljubezni.

Ljubezen božja je Frančiška nagnila, da je zmiraj pridigoval, vedno učil ljubezen. Iz te ljubezni izvirajo tudi njegove najprostejše, a ob enem tudi najbolj globoke molitvice, kakeršnih nismo slišali od časa, ko nas je Gospod Jezus učil priprosto in vender tako vzvišeno molitev Očenaš. Od tod si lahko razlagamo, zakaj mu bolečine niso delale nikakih težav, temuč le še bolj povečale ljubezen, od tod ono ljubezen, s katero je objemal vse ljudi brez razločka. Na čelu, na ustnicah vsakega človeka vidi

pravo podobo otroka božjega, vsled ketere smo postali v Kristusu vsi brez izjeme bratje in sestre mej seboj.

Lehko si torej mislimo, zakaj je sv. očak tako rad prebiral evangelijske Jezusa Kristusa, to sv. knjigo, ki govori o ljubezni, ki piše o ljubezni, ki je takorekoč potopljena v neizmernem morju vsmiljenja in ljubezni božjega Odrešenika do človeškega rodu.

Najraje je pa svetnik premišljeval terpljenje našega Gospoda Jezusa Kristusa. V premišljevanje te kervave in nebeške ljubezni Jezusove se je včasi cele ure, da, cele dneve tako zatopil, da se mu je zdelo, kaker da bi bile rastlinice erdeče od kervi Gospodove, kaker da je nebo černo vsled žalosti sveta, kaker da se živalice bojé vsled strahu in sočutja in da žaluje, kaker na veliki petek, vsa narava. Frančišek misli, da čuti na lastnem telesu, kako žgo vdarci bičev, kako zbada bodeča ternjeva krona, kako teži križ, kako prebadajo žreblji.

Zatopljen v premišljevanje je stal 14. septembra 1224. na gori Aljverniji, ko se mu prikaže Jezus sam, poln svetlobe in veličastno spremenjen, pa vendar se mu na obrazu bere terpljenje, obdan je bil od čudovitega ognja. Erdeče so bile rane na nogah in rokah, erdeča je bila rana njegove strani. Frančišek, ki je že leta hrepenel čutiti na lastnem telesu bolečine Kristusove, razprostre roke in čuti, kako ga naenkrat pretrese petera bolečina. Njegove suhe roke, njegove trudne noge, njegova ljubezni polna persa žare v peterih pekočih ranah popolnoma enakih ranam njegovega Gospoda. Od tega dne je nosil vidne rane na svojem telesu, kot plačilo in odlikovanje za svojo ljubezen.

Zamislimo se v Frančiškovo priprosto. Kar dela svetnik, je čudovito navadno in priprosto. Govori in se obnaša popolnoma naravno, brez vsakega pretiravanja. Vkljub temu je sv. očak asiški delal tudi nenavadne reči. Zakaj ločiti se od očeta, prebivati v votlinah, ne imeti nič družega bogastva, kaker le vboštvo, to so v resnici izredne in nenavadne reči. Toda pri Frančišku se to samo ob sebi razume. Pri njem je to nekaj navadnega in prav zato nam je tako drag in ljub. Naše serce nas vleče k njemu, v njegovi bližini se čutimo srečne in zaupljive. Saj so se mu celo ptice neba in živali zemlje približale in so, odloživši prirojeno boječnost, ž njim občevale. Ako gledamo sv. Frančiška v sredi divjih živali, se nam zdi, da diha iz njega priprosto in nedolžnost prvega človeka v raju. Pri njem se ne čutimo slabših, kaker smo, njegova lepa in sveta človeška narava nas ne napolni z

obupom, nikaker, nasprotno, naše serce čuti v sebi moč, da si resno prizadevamo doseči Frančišku podobno nedolžno in sveto življenje.

Poslušajmo njegovo govorjenje. Ali more kedo bolj priprosto govoriti? „Bratje,“ — tako je klical svojim sinovom — „mej seboj se hočemo ljubiti. Recite: da!“ — Ali: „Pridite, ljubemu Bogu hočemo povedati, da smo lačni in da potrebujemo malo kruha in kapljico mleka.“ — Ali: „Poglejte, kako se nam dobro godi! Merzla zemlja nam služi za sedež, zeleno listje drevja je streha, dragocena studenčna voda je naša pijača, veter mörja je pihljača, sonce vesela luč. Bosonogi ter brez pokrivala hodimo po naših brezskerbnihih potih mej dobrimi ljudmi, ki nas povsod ljubeznjivo pozdravljajo.“ In kako zaupljivo moli, kaker malo dete: „Ljubi Gospod Bog, kako si velik in dober! Kako sem jaz majhin in hudoben! Ah, hiti mi pomagat! Svoje roke stegujem proti tebi. Naredi dva koraka, ne: tri, sto in še več do mene, ker daleč je od tebe k meni, — da te bom mogel doseči, o ljubi, dobri, veličastni Bog!“

Blažena, presrečna in nedolžna duša, kako lepa se nam razodevaš v teh besedah! O, priprosta duša sv. Frančiška, kako nas napolnjuješ sè sv. zaupanjem do Boga in s hrepenenjem po tvoji nedolžnosti in priprostosti! Mi, navadni ljudje imamo sto in sto pomislekov. Ali naj gremo na sprehod ali ne? Bo-li deževalo, ali bo lepo vreme? Noga me boli. Naj-li zapustim hišo in grem v prosto naravo na delo? Prijatelj se denes tako kislo derži, ali naj ga obiščem? Brat skoraj nič z menoj ne govori, zato postajam nemiren. Tako premišlujejo ljudje. Frančišek pa ne pozna pomislekov. On gre, hiti naprej. Kaj veter, kaj dež! To prejde. On pozdravi brata, zakliče prijatelju: dobro došel, kaker po navadi. Njega ne moti nobena reč. Frančišek je vedno isti. V njegovih očeh je namreč vse tako priprosto. Delaj, kaker misliš, to se pravi, kaker te Bog razsvetli, govori, kaker čutiš, sprejmi vse, kaker je, vse drugo prepusti našemu skerbnemu Očetu, ki vodi in vlada ves svet, njemu z veseljem izroči vse svoje dni v varstvo! To je vender tako priprosto in tako vzvišeno.

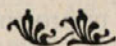
Resnično, koliker je kedo bolj kerščanski, toliko je priprostejši. Kristus je bil najpriprostejši izmed vseh, ki so kedajkoli po zemlji hodili. Frančišek Asiški je pa eden izmed njegovih najpopolnših apostelnov priprostosti. V Frančiškovi priprostosti pa ne gledamo le narave, ki nas obdaja, v lepši in bolj čisti luči,

ampak vidimo tudi jasno cilje našega življenja, kako da naj živimo — in sicer pošteno, čednostno živimo v delavni ljubezni do Boga in do bližnjega. Pravemu otroku sv. Frančiška je življenje tako priprosto in naravno, da zgine vse, kar je temnega, da je lahko vse, kar je težavnega, da je rešena vsaka uganka življenja.

V vboštvu, ljubezni in priprostosti je preživel sv. Frančišek svoje življenje. Ko se mu je približala zadnja ura, zbere vse brate samostana okolo sebe, tolaži jih in spodbuja, naj ostanejo ponižni in vbogi, zvesti veri in sv. rimski cerkvi. Razprostre roke, blagoslovi sinove celega sveta in reče: „Živite, bratje, v strahu božjem in v njem vedno ostanite; zakaj prišle bodo skušnje, poskušnje in bridkosti; blager onim, ki ostanejo stanovitni v tem, kar so začeli. Jaz pa hitim k Bogu, njegovi milosti vas prepuščam.“ Nato moli psaljem 141: „Sè svojim glasom Gospoda kličem, sè svojim glasom Gospoda prosim.“ Ko izreče besede: „Pravični me pričakujejo, dokler mi ne poverneš,“ izdihne dne 4. oktobra 1226. svojo sveto dušo.

Kedor premišljuje življenje in mišljenje sv. Frančiška, je poln sv. navdušenja. Saj vidi v njem moža, ki je tako ponižen in priprost, a ob enem tako velik in močan, da premaga vse viharje in težave življenja z mirnim srcem in veselim obrazom. Ako se zamislimo v to življenje, se nam nehote vzbudi hrepenenje po njem, ko vidimo, kako hite ljudje zbegano po svetu, kako iščejo miru in hrepene po sreči, kako si stavijo nove cilje in namene svojega življenja, pa jih vsaki dan spreminjajo. Nekak čuden nered opazujemo pri milijonih, neko morečo žalost beremo na njih obrazih, in zdi se nam, da te nesrečne duše terpe, pa si ne vedo in ne znajo pomagati. In zopet sè žalostjo opazujemo, kako se je ohladila pri narodih ljubezen do Boga in do bližnjega, kako padajo ljudje vkljub vojski, v kateri živimo, v razuzdano življenje in iščejo svojo srečo v mesenem vživanju. Kaj bo svet predrugačilo? Kaj družega kaker le nauk Kristusov in kerščansko življenje, ki se je tako lepo razodevalo v sv. Frančišku. Naj bi ljudje poslušali besede pokojnega papeža Leona XIII., besede, ki jih je zapisal 17. septembra 1882.: „Želimo, da bi vsak po svojih močeh poskušal posnemati sv. Frančiška Asiškega; kaker smo že prej s posebno ljubeznijo skerbili za Tretji red, prav tako opominjamo sedaj, ko nas je dobrota božja poklicala k najvišji pastirski službi, vernike, da bi pristopili h temu redu.“ Serafinski oče je pokazal tedanjemu svetu pot do višjih dobrin, njegova

vstanova, tretji red, jo kaže še vedno. Koliker bolj bodo mej narodi zavladali nauki kerščanstva, toliko bolj stanoviten bo mir, ki bo nastopil po končani vojski, toliko večje bo mejsebojno spoštovanje, toliko večja odkritoserčna ljubezen mej narodi naše zemlje.

Slovenska frančiškanska provincija sv. Križa in vojska.

Ni je menda družine v Avstriji, ki ne bi bila dala keterega izmej svojih ljudi, da brani v sedanji vojski dom in cesarja.

Tudi naša velika frančiškanska družina, provincija sv. Križa, je častno zastopana mej branitelji domovine. Ravno 50 njenih sinov je denes v vojski. Izmej teh so štirje patri v vojaški duhovski službi: č. p. Aljbin Poljanec in p. Ciprijan Napast na italijanskem bojišču, p. Janez Ev. Žurga na Rusko-poljskem, p. Mohor Gnidovec pa ima delo pri ranjencih v bolnišnici; 46 bratov lajikov je bilo pa vpoklicanih, da z orožjem branijo skupno domovino. Eden izmej njih, fr. Fridolin je najberž padel na bojišču, kaker se nam je zasebno sporočilo, v Karpatih; tudi fr. Tobija je beržčas mertev. Ranjeni so: fr. Boštjan, fr. Vit, fr. Leo, fr. Jakob, fr. Rufin, fr. Melhijor, fr. Mavricij in fr. Kupertin. Vmerl je v bolnišnici za legarjem fr. Krišpin v Miškoljcu (Miskolcz) na Ogerskem. Vjeti so: fr. Homobon (na Rusovskem), fr. Rihard, fr. Didak (najberž) ter fr. Felicijan, ki je bil v Premislu; ko je terdnjava padla, je bil z drugimi vjetniki vred odpeljan v Rusijo. Za mnoge brate se pa nič ne ve, kje da so in, ali so še živi; od početka vojske ni še od njih nikakega sporočila. Sedem za vojsko sposobnih bratov pa še čaka doma vpoklica k orožju.

Omenjeno bodi tudi, da so nam Angleži odpeljali dva patra, slovenska misijonarja v Egiptu, v vojno vjetništvo, in sicer č. p. Adoljfa Čadež na Maljto, p. Evgena Stanet neznano kam (po drugem sporočilu pa prebiva ta pater še v Kahiri).

Eden naših patrov, ki se je v Firencah (Florenciji) učil slikarske vmetalnosti, namreč blagi in skromni p. Blaž Farčnik, je pa vojni vjetnik v Sardiniji. Ta bi se bil lahko pravočasno rešil ter prišel

nazaj v domačo provincijo, pa je po zgledu svoje lastne domovine preveč in predolgo zaupal v poštenje nezveste Italije.

Znano je bravcem „Cvetja“, da oskerbuje provincija sv. Križa troje najimenitnejših božjih poti naše slovenske domovine: Brezje, Sv. Goro pri Gorici in Sv. Lušarje. Na Sv. Gori so nam Italijani z granatami zažgali samostan in ga porušili, cerkev pa zelo poškodovali; ravno tako se je zgodilo tudi s cerkvijo na Sv. Lušarjih. Frančiškani so morali oditi iz podertin na varniše kraje. Le eden je vstrajal na Sv. Gori, ter je skušal iz cerkve in samostana rešiti, kar se je dalo.

Na Sv. Lušarjih so prebivali frančiškani vsako leto le od praznika Vnebohoda do rožnovenske nedelje, to je v času prihajanja romarjev; sicer so pa bili čez leto v Žabnicah, kjer so oskerbovali župnijo, ketere podružnica so Sv. Lušarje. Tudi Žabnice so morali zapustiti s farani vred na povelje vojaške oblasti; farani so se razkropili po Koroškem, njihovi redovni dušni pastirji pa sedaj pomagajo drugod po koroški škofiji.

Čudovito vstrajni so frančiškani v Gorici: vkljub bližini bojišča, vkljub temu, da so že vse na okoli padali sovražni izstrelki,* prebivajo mirno na Kostanjevici in varujejo lepo svetišče blagoslovljene Device in Matere božje ter njihovi oskerbi izročeno grobišče poslednjih francoskih kraljev Burbonov. Le domače gimnazijsko učilišče se je moralo preseliti drugam, ker bi bilo nemogoče tam preživiti toliko ljudi; nastanjeno je sedaj v Kamniku.

Drugi naši samostani na varniških krajih po svoji moči gredo vojakom na roko. V Ljubljani je v samostanu nastanjena pisarna vojnega superijora; več vojnih kuratov in častnikov stanuje ali dobiva začasno prenočišče v samostanu. Na Viču imajo frančiškani duhovno oskerbo vojaške bolnišnice. V Novem mestu je v samostanskem poslopju vojaška bolniška pisarna. V Mariboru so frančiškani v samostanu stregli bolnim vojakom, sedaj pomagajo v vojaškem dušnem pastirstvu. Po drugih samostanskih hišah v provinciji pomagajo patri vojni duhovščini pri duhovni oskerbi v cerkvi in po bolnišnicah.

Po vseh samostanskih cerkvah pa se veliko moli, naj bi nam Gospod vojskinih trum po srečni zmagi kmalu vernil blaženi mir.

P. J. K.

* V zadnjih dneh (23., 24. in 25. okt.) so zadele granate tudi samostan in cerkev.

Papeško pismo,

važno za voditelje in ude tretjega reda sv. Frančiška.

P. S. Z.

(Dalje.)

Ko je sv. oče v prvem delu svojega pisma s kratkimi besedami in temeljito pojasnil bistvo, organizacijo in cilj tretjega reda, prejde k drugemu delu pisma, v katerem daje razne zapovedi in navodila za življenje. Ko prehod mu služi silno važen stavek: „Da se pa obe omenjeni reči doseže, so izverstno vravnane postave tega reda, katerim morajo torej tretjeredniki vestno pokorni biti.“

Pri teh za vodilo tretjega reda imenitnih besedah se moramo malo pomuditi in pojasniti

vrednost vodila tretjega reda.

Sv. oče je dobro vedel, da imajo mnogi ljudje proti vodilu tretjega reda različne predsodke, da je ne razumejo prav in je zato podcenjujejo ali še celo nekako prezirajo. Spoznal je, da nekateri želijo, naj se vodilo predrugači, zboljša in raznim stanovom bolj prilagodi, n. pr. za duhovnike, za izobražene itd., češ, da je sedanje vodilo prekratko, preveč splošno, da nima v sebi nič posebnega, da je v njem le naštetih nekaj verst postav brez vsake notranje zveze in brez serafinskega duha. Iz takega mišljenja, ki se je pa bolj skrivalo in si ne upa javno na dan, izvira ono veliko zlo, da se mnogi ne oklenejo tretjega reda z ljubeznijo, kakeršno zasluži in da se omalovažuje celo od strani tistih, ki so po poklicu dolžni razširjati in podpirati ga.

Tem in podobnim, kaker vsem drugim piše sv. oče: „Postave tretjega reda so izverstno vravnane“ („egregie comparatae sunt leges huius Ordinis“). Brez nadaljnega razpravljanja, pojasnjevanja in dokazov odgovarja kratko in odločno, ko verhovni poglavar sv. cerkve in najvišji voditelj tretjega reda. Njegova beseda mora biti sveta in je veljavna za vse, tako da se ne da več oporekati. Papež pravi: Vodilo tretjega reda je izverstno; to je dovolj kratko, jasno in odločno povedano. Vodilo tretjega reda je zares mojstersko delo, doveršeno pod vodstvom sv. cerkve, ki jo vlada Bog sam. To je delo velikega svetnika Frančiška, enega

pervih in najboljših prenoviteljev človeške družbe. To izverstno delo je sedanjim časom in razmeram primerno vredil globokomisleči mož, socijalni papež, modri Leon XIII. Že vse to nam je nezmotljiv porok, da ima Pij X. prav, ko je zapisal: „Postave“ (t. j. vodilo) „tretjega reda so izverstno vravnane.“

Da pa ne bo našim dragim bralcem treba njihovega prepričanja o izverstnosti tretjerednega vodila naslanjati le na veljavo sv. Cerkve in odličnih mož, ki so pri sestavljanju vodila sodelovali, ampak da se bote tudi sami prepričali in razumeli, kako dobro in lepo je to vodilo, moramo predvsem te stvari poudarjati:

1. Za pravo razumevanje vodila je treba poznati:

- a) prejšnje staro vodilo, da spoznamo, kako primerno je sedanjim našim razmeram prirejeno. Da je to poznati potrebno, je razvidno iz obljube: „... obljubim ... da bom spolnjeval(a) b. z. in vodilo ... po vredbi, poterjeni od papeža Nikolaja IV. in Leona XIII. ...“
- b) pismo papeža Leona XIII., s katerim je poterdil sedanje vodilo („Misericors Dei Filius“, z dne 30. majnika 1883). Naše „Cvetje“ je natisnilo to pismo v 8. zvezku IV. letnika.
- c) obrednik tretjega reda, ki je poterjen v Rimu.
- d) pismo Pija X. o tretjem redu, o katerem tukaj razpravljamo in je je „Cvetje“ natisnjeno objavilo v našem jeziku v 11. zvezku XXIX. tečaja.

Pred vsem je pa treba še gledati na bistvene lastnosti serafinskih redov in na sv. evangelij, katerega kratek posnetek je vodilo tretjega reda, ker „so frančiškanske ustanove vse v tem, da se izpolnjujejo zapovedi Jezusa Kristusa“, kaker je poudarjal Leon XIII. in za njim Pij X. v tem pismu.

Če voditelji tretjega reda in vsi, ki jim je kaj na tem, s tega stališča vodilo premišljujejo in razumeti skušajo in ga svojim članom razlagajo, potem bodo na jasnem o njegovem bistvu, lastnostih, duhu, vredbi in cilju.

2. Drugo, kar je treba poudarjati, je: Vodilo tretjega reda je vodilo in ne pravila („regula“ in ne „statuta“) Leon XIII. in Pij X. imenujeta vodilo „postave“. S tem je rečeno, da je v teh postavah zapovedano, kar je za tretji red bistvenega, kar velja splošno za vse ude in kar se ne da spreminjati. Vodilo je poterjeno od svete stolice in je veljavno in obvezno za tretjerednike celega sveta in za vse čase, dokler apostoljski sedež sam

vodila ne spremeni. Vodilo ne obsega opominov, ampak postave, ki v tretjem redu sicer ne vežejo pod grehom, vežejo pa pod kaznijo pokore, ki jo je dolžan naložiti voditelj, če se kateri član proti vodilu pregreši.

Neketerim se zdi vodilo prekratko in preveč splošno in zato nezadostno. Pa ravno to je nekaj mojsterskega na njem. Vodilo namreč prepušča razne posameznosti dobri volji udov. In kjer je dobra volja, kakeršno tretji red zahteva od svojih udov, tam ni treba mnogo predpisov. Zato daje toliko zapovedi, koliker je potrebnih, da lahko vsaki član doseže gotovo stopinjo redovne popolnosti, v drugem pa dovoljuje prostost otrok božjih, da veje duh božji, kjer hoče. Nekaj prav izverstnega je torej v vodilu, da obsega potrebne zapovedi in pri tem ne omejuje dobre in resne volje prosto dvigniti se do najvišje popolnosti in junaških čednosti.

3. Pomniti je treba nadalje, da je tretji red svetovni red, t. j. red za ljudi živeče mej svetom v kateremkoli stanu in kraju. Zato mora imeti tako vodilo, da je morejo primeroma lahko izpolnjevati vsi udje vseh stanov, vsake starosti, vseh dežel in delov sveta. Iz tega vzroka mora imeti samo zapovedi, ki veljajo splošno za vse ude celega sveta in jih morejo izpolnjevati ljudje živeči v kakeršnihkoli razmerah. Tega načela se je držal sv. Frančišek, ki je svetovnemu redu vodilo dal in Leon XIII., ki ga je našim razmeram primerno vredil. To vodilo ne zahteva preveč, ne tirja premalo; derži se zlate srednje poti, da se plašni ne prestrašijo prevelikih zahtev in imajo serčni terdno podlago, na katero se opiraje morejo doseči najvišjo popolnost. Vodilo je torej tudi v tem oziru izverstno vravnano.

4. Slednjič pa ne gre pri razumevanju vodila gledati samo na besede, ampak še veliko bolj na njegov duh in namen. Duh vodila je pa duh evangeljski in njegov namen redovna popolnost. Tedaj je tudi v tem vodilu izverstno.

Tooliko smo hoteli omeniti na kratko o načelih, po katerih je vodilo izverstno vravnano. Zdaj pa pogledjmo še na njegovo notranjo sestavo in zvezo posameznih delov, pa se bomo prepričali, da je načert, po katerem je vrejeno, izredno dobro izpeljan.

(Dalje prih.)

Kako more Bog to dopustiti?

P. H. B.

Iz nešteti grobov, ki jih že drugo leto koplje ta strašna vojska, vstaja cela versta morečih in perečih vprašanj, ki odločno zahtevajo odgovora. Nobeno izmed njih se pa morda za časa te grozne morije ni rodilo v toliko sercih, pojavilo na toliko jezikih, kaker staro zagonetno, temno vprašanje: Kako more Bog to dopustiti? Kako more on, ki se nam vender oznanja kot neskončno dober, kot skerbni in ljubeči oče nas vseh in posameznega gledati to zverinsko mejsebojno klanje svojih otrok?! — Boljši mej nami pri tem vprašanju včasih komaj dušé vsiljive protiverske dvojbe s ponižno vdano mislijo: Bog že ve, kaj dela, njegova sv. volja naj se zgodi! Veliko dobrih je pa to težavno vprašanje popolnoma zmešalo. Prej vneti za vse dobro so postali nekako topi za versko življenje. Nikakega veselja nimajo več, ne za molitev, ne za sv. zakramente, ne za kake druge pobožne vaje, v katerih so prej našli toliko sladke tolažbe. Ker se tedaj to vprašanje še nigdar ni tako pogosto čulo ko sedaj, tako mej izbraženimi verniki, kaker mej priprostim in ker je že zahtevalo svoje žertve, mej tem ko mnoge še kaker mora tlači, bo gotovo na mestu, če se malo pri njem pomudimo. Čisto jasnega, za vse posamezne slučaje popolnoma zadovoljivega odgovora, dragi bravci, sicer nikar ne pričakujte. Tega ni mogel dati niti sv. Avgustin. V toliko si pa vender upamo razvozljati to uganko, da se boste lažje odkrižali morečih dvojeb glede božje previdnosti in bolj pomirjeni vdali v njegovo sv. voljo.

Človeško življenje je sploh, ne samo v kervavem vojnem času, polno slučajev, ki so naravnemu razumu nerešena, če ne morda tudi nerazrešljiva uganka.

Poglejmo v to-le družino! Pred malo dnevi so bila v njej še mala nebesa. Mož, žena, otroci so tekmovali v priserčni mejsebojni ljubezni. Denes je v njej vse drugače. Smert je, kaker bi jim bila nevošljiva nekaljene sreče, brezserčno posegla vmes in iztergala iz njene srede vzorno ženo-mater. Ž njo je zašlo sonce sreče, mrak je legel na serce moža in otrok. Mnogi, ki so prihajali rajnko kropit in slišali obupen jok ostalih, so se proč grede vpraševali: Zakaj? Zakaj si ni raje poiskala svoje žertve v družini, v kateri je mejsebojna vez dolžne ljubezni zelo zrahljana, če ne

že raztergana. Tam bi imela lažje in hvaležniše delo, ker ne bi gledala toliko solza. Res: Zakaj? Ozrimo se v ono-le hišo! Klaverno sta mož in žena nekaj let hodila okrog oglov. Nič pravega veselja nista imela do dela, ker nista vedela, za koga bi delala. Žive vezi, ki veže moža in ženo in ju priganja h delu, je manjkalo. Ko se jima je po več letih vender spolnila goreča želja, je posijalo v hišo pomladno sonce in ž njim življenje in veselje. A kruta smert jima teh njegovih gorkih žarkov ni za dolgo privoščila. Sè svojim črnim plaščem je zagernila to sončice, ki je ogrevalo oba, in prejšnje otožno jesensko življenje se je zopet naselilo v hiši. Zakaj? Zakaj se koščena žena s koso ni oglasila pri oni-le na pol poderti koči, v kateri medli in strada kopica otrok vboge vdove. Enemu ali drugemu teh revnih červičkov bi bila lahko prikrajšala počasno hiranje in vmiranje ter materi zmanjšala skerb. Zakaj ni raje posegla v verste onih družin, ki se branijo takega blaga? Zakaj? —

Stopimo h tej-le delavski družini. Pred letom je mož-oče zlasti ob sobotnih večerih vedrega odraza hitel od dela k svojim dragim, da se v njih sredi odpočije od napora pretečenega tjedna in okrepi za prihodnji teden. Vesel je izročal ženi svoj tjedenski zaslužek razun malih vinarjev. Saj je vedel, komu je izročal. Stanovanje, hrana, obleka, obrazi, obnašanje otrok, vse mu je pričalo, da ima doma skerbno Marto, na katero se lahko zanese. A zdaj? Zastonj prisluškujejo ob sobotnih večerih žena in otroci, gđaj bodo zaznali moževo-očetovo hojo, zakaj smert mu jo je vstavila. Zakaj je pehnila tako skerbneža očeta in zglednega moža v grob, ženo-mater potisnila v tovarno, otroke pa pustila brez nadzorstva? Zakaj si ni izbrala družine, koje gospodar v soboto in nedeljo ves tjedenski zaslužek po gerlu požene in pride v ponedeljek domov le razgrajat in preklinjat?

Vsem nam je še v žalnem spominu strašen sarajevski zločin preteklega leta, ki je na mah vničil naši širši domovini toliko upov. Zakaj je moralo to dvoje tako plemenitih serc, v najlepši dobi naglo in nasilno zastati, mej tem ko druga, ki so rodila, gojila in sklenila ta strašni vmor, še bijejo? Zakaj ni v tistem osodepolnem trenutku morilčeva roka vsaj nekoliko omahnila in tako zgrešila svoj cilj, kaker ga je že mnogokrat ob sličnih napadih? Zakaj?

In zdaj ta strašna vojska sè vsemi svojimi strahotami in grozotami! Zakaj? Zakaj se bore in more ljudje mej seboj, da

zemlja ne more sproti popiti vse kervi, sproti razkrojiti vseh trupel? Zakaj se s človekovim življenjem tako šari, zè živili pa tako skopari? Zakaj mora kervaveti toliko telesnih, pa še več serčnih ran? Zakaj Bog ne čuva niti svojih hiš, v katerih so mu tisoči in tisoči hvalo peli ter sè solzami hvaležnosti in kesanja močili posvečena tla? Zakaj se sam, v zakramentu presv. Rešnjega Telesa pričujejoč pusti pokopati pod razvaline?

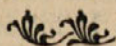
Torej zakaj? Zato, ker je tako njegova sveta volja. Ali pa morejo biti taki žalostni slučaji predmet božje volje? Da in ne, kaker se vzame. Da bi Bog imel svoje dopadajenje nad tem, če vzame otrokom mater, ženi moža, narodom mir, z drugimi besedami, da bi bile solze sirot, vdov, narodov smoter, cilj njegove volje, to misliti bi bilo bogokletno. Je težko dobiti človeka tako propadlega, pa naj bi neskončno dobri Bog mogel kaj tacega hoteti. Če pa že ta naravna, sama na sebi nič grešna zla ne morejo biti smoter, cilj njegovega hotenja, potem tim menj naravna zla, grehi. To bi bilo pač mogoče pri kakih starih paganskih bogovih, mej katerimi so se nahajali tudi pijanci in nečistniki, nikaker pa ne pri našem neskončno svetem Bogu. On naravno slabega, greha, ne more hoteti niti ko sredstvo v dosego svojih dobrih namenov. Ke bi bil on greh prvih starišev hotel ko sredstvo h milosti odrešenja, bi ne bil svet, še menj neskončno svet, tedaj tudi ne Bog. Naravno zlo, greh more on le dopustiti. Nikaker pa ni v nasprotju z njegovo svetostjo, dobroto, kratko z njegovim bistvom, če se posluži naravnega zla, kazni, terpljenja, nesreč, s katerimi obišče človeka, ko sredstva v dosego kakega višjega namena. Če očeta nihče ne graja, ampak hvali, ako porednega otroka kaznuje, da bi ga poboljšal, ali naj bo Boga nevredno, če isto in z istim namenom stori sè svojimi nebogljivimi otroci. Materi nihče ne zameri, ako pusti otroka, ki poskuša perve negotove korake, pasti, čemer seveda sledi jok in stok, ker ve, kako zna ona v svoji ljubezni to izrabiti. Hitro je zraven in piha in boža in ljubkuje in tako neti v otrokovem srcu vedno večo ljubezen do sebe. Bogu pa naj bi ne bilo dovoljeno dopustiti bodisi tudi naravni padec v greh, ko vender zna v svoji neskončni modrosti in previdnosti tudi iz teh žalostnih prikazni, oziroma po teh peklenških nestvorih kaj dobrega napraviti.

Iz povedanega spoznaš, dragi bravec, da so tudi taki žalostni slučaji, ki sem jih zgoraj nekaj navedel, lahko predmet božje volje. Spoznaš pa tudi, kako jih Bog more in kako jih ne

more, ne sme hoteti. Če je zlo naravno, kazni, terpljenje, nesreče vsake verste, jih more hoteti, jih rabiti ko sredstva v dosego višjih namenov. Ako je pa zlo npravno, greh, ga ne sme, oziroma ne more hoteti ko sredstvo v dosego še tako vzvišenega namena, ampak je samo dopustiti, sicer bi sam sebi nasprotoval. Po sv. Pavlu namreč pravi: „Bomo li hudo delali, da dobro iz tega pride.“ Rimlj. 3, 8. Je hotel reči: Ne sme se hudega delati radi dobrega, ki iz njega pride. To je proti božji in naravni postavi. Kar je pa proti naravni postavi, tega tudi Bog ne more, ne sme storiti.

Upam, da te zdaj tvoj „Zakaj?“ več tako ne teži in ne tlači. Mislim, da boš za naprej ob takih in sličnih slučajih lažje dušil vsiljive verske dvojbe. Da se pa ob takih prilikah ne boš samo verskih dvojeb s težavo branil in otresal, temuč tudi z neko lehkoto in z nekim veseljem vdajal v voljo božjo, hočeva še malo natančneje pogledati, kako more Bog kako naravno zlo hoteti oziroma npravno dopustiti. Pred vsem bova seveda skušala to morje gorja in terpljenja, ki se je zdaj razlilo nad človeštvo, in katero kar noče vpadati, spraviti v soglasje z njegovim očetovskim srcem do nas.

(Dalje.)

Vstanovitev nove skupščine III. reda sv. Frančiška v Hinjah.

Izmej skupščin, ki spadajo pod oblast novomeškega vizitatorja, je bila do vstanovitve nove skupščine v Hinjah največja Žužemberška. H tej so spadali udje sledečih župnij: Žužemberka, Ajdovca, Zagradca, Ambrusa, Šmihela ter najbolj oddaljenih Hinj. Vsled prevelike razsežnosti in oddaljenosti je skupščina od leta do leta zmirom bolj pešala vkljub temu, da so se častitljivi starček preč. gospod dekan mnogo trudili za napredek in razcvet III. reda. Skupščina je štela nekaj čez 300 udov, kar je seveda malenkostno v primeri s številom prebivavcev. Vsled tega so vneti udje tretjega reda že pred letom izrekli željo, naj bi novomeški p. vizitator posredoval pri č. g. župniku v Hinjah, da bi se mogla tukaj vstanoviti samostojna skupščina. Ta serčna želja se jim je spolnila dne 17. oktobra t. l.; to nedeljo je bila slovesno

vstanovljena nova tretjeredniška skupščina, obenem so se prvič slovesno sprejeli novi udje.

P. voditelj se je že v soboto pripeljal v Hinje. Pobožne tretjerednice in tudi drugi ljudje so že zvečer kaker še tudi drugi dan do desete ure oblegali spovednice, v tako obilnem številu, kaker se, po zaterdilu g. kapelana, še ni zgodilo že več let ne. V nedeljo je govornik pri obeh dopoldanskih službah božjih pri-čujoče vernike, ki so prihiteli tudi iz sosednjih župnij, navduševal, naj vstopijo v tretji red sv. Frančiška, dokazoval jim je ter povdarjal, kako primerna vstanova da je tretji red za vse ljudi, živeče mej svetom, za mlade in stare, moške in ženske. Vspeh obeh govorov je bil ta, da se je vpisalo 7 moških in 57 ženskih, torej vseh skupaj 64. Hvala Bogu in našemu sv. očetu Frančišku, lepo, da, nepričakovano število.

Popoldne se je začela pobožnost ob dveh. V tretjem govoru je naslikal p. voditelj čast in milosti udov tretjega reda. Nato je pred velikim altarjem izveršil kanonično vstanovitev. Pri zahvalni pesmi začno zvonovi v visoki lini celi fari naznanjati preveselo novico, da je tretji red sv. Frančiška vstanovljen, po čemer so dobri Hinjčani tako serčno hrepeneli.

Po dokončanih litanijah je bil prvi slovesni sprejem. Pri-čujoči pobožni verniki so sè sv. radovednostjo opazovali pomen-ljivi sprejemni obred, z ginjenim srcem so gledali na presrečne nove ude, v marisiketeri duši je pa vstal sklep po resnobnem premisleku vstopiti v oni red, ki je že tako mnogim pripomogel doseči pravo kerščansko popolnost, v tisti red, ki naj bi po želji papežev, ključarjev sv. rimske Cerkve, prekvasil človeško družbo ter ozdravil in poblažil družinsko in javno življenje v naših časih.

Ko je bila pobožnost v cerkvi končana, so se udje zbrali v župnišču. Tu jim je p. voditelj priporočal zgledno čednostno življenje. Skušajo naj bolj sè zgledom, kaker pa besedami raz-širjati tretji red! Omenil je nekaj znanih napak nekaterih udov, ki ž njimi jemljejo tretjemu redu dobro ime ter ga ostudijo včasi tudi takim, ki bi drugači stopili vanj. Nato se je spopolnil odbor III. reda. Bila je za sklep takoj še prva seja, na kar so se udje, duhovno poživljeni, ločili.

Nova skupščina, ki šteje 92 starih udov in 64 novincev in novink, pa naj raste od leta do leta ter naj donaša posameznim vernikom, kaker tudi celi župniji obilno blagoslova za čas in večnost.

P. P. P.

Iz novomeške skupščine 3. reda.

1. Pogreb zglednega tretjerednika.

Odkar je tukajšnji tretji red popolnoma organiziran, je bil v sredo 20. oktobra t. l. prvi pogreb v naši skupščini. Vmerl je zgleden pobožen tretjerednik, Šafer Anton po imenu. Živel je v spokornem redu 26 let. Bil je mož molitve, mož dejanske kerščanske ljubezni. Tudi ni nikoli pozabil, da mu vodilo tretjega reda nalaga z milodari pospeševati čast službe božje in krasoto cerkve, koliker so mu pač razmere dopuščale. Posebno je ljubil svojega voditelja. Ko je namreč obhajal petdesetletnico poroke, je prosil svoje domače, da bi smel tudi svojega voditelja povabiti, kar se mu je seveda rade volje vstreglo. Po zlati poroki je vedno bolj in bolj hiral; zjutraj dne 18. oktobra t. l. je pa mirno zaspal v Gospodu. Posamezni udje so bili takoj obveščeni o smerti preljubega brata v sv. Frančišku. Na dan pogreba so se udje po večini vsi vdeležili pogreba sè znaki tretjega reda in gorečimi svečami, kar je bilo vsem v veliko duhovno tolažbo. Drugi dan je bila za rajnega sv. maša in sicer z leviti. Pred sv. mašo so udje prejeli sv. obhajilo ter je darovali za dušo pokojnega redovnega sobrata.

Tebi, ljubi Frančišek z redovnim imenom, tebi, verli Anton, v slovo in spomin naj bodo posvečene te skromne verstice. Naj ti blagovoli vsmiljeni Bog na priprošnjo redovnega patrona, ki si ga vneto častil več ko 26 let, podeliti večno veselje v svetih nebesih! Počivaj v miru!

2. Naznanilo.

Od 18. do 21. novembra bodo v Novem mestu običajne duhovne vaje za tretji red. Pričele se bodo v četrtek, dne 18. novembra, ob 2. uri popoldne ter trajale do nedelje 21. novembra popoldne. Spored pa ostane kaker lansko leto. K obilni vdeležbi vabi vodstvo III. reda.

P. Pavel P.

Obhajanje petdesetletnice obljub v ljubljanski skupščini.

Na nedeljo v osmini praznika sv. Frančiška so obhajale tri sestre ljubljanske skupščine tretjega reda petdesetletnico redovnih obljub. Njihova imena so: Oblak Jera, sestra Frančiška, Omahen Marija, s. Bonaventura, Vehovec Frančiška, s. Elizabeta, ta je sestra našega nedavno vmerlega fr. Edmunda, ki je malo pred svojo smertjo tudi obhajal petdesetletnico redovnega življenja. Vse tri so že nekaj nad petdeset let v tretjem redu. Pervi dve ste bili sprejeti v Ljubljani, tretja pa v Kamniku. Dve ste še sedaj v službi, ena že šestdeset let v isti hiši.

Da se je slovesnost lepše izveršila, je naš fr. zakristan aljtar sv. Frančiška lepo ozaljšal s svežimi cveticami, odbor tretjega reda je pa preskerbel bolj obilno razsvetljavo.

Nekaj pred tretjo uro so šle iz tretjeredne dvorane zaupnice in odbornice, tri jubilaninje, voditelj in odborniki v procesiji po cerkvi v kapelico sv. Frančiška. Jubilaninje so imele v rokah voščene sveče s šopki, ki so jih prejele v dvorani. Na koru so mej tem nekateri domači kleriki in drugi, ki so jim bili dobrotno v pomoč in pevke tretjega reda, lepo zapeli pesem v čast sv. Frančišku. Verniki in posebno udje III. reda — tudi moški v obilnem številu — so pa cerkev napolnili tako, da ni ostal noben prostor prazen. Poznati je bilo, da se obhaja redka slovesnost, ali recimo naravnost, slovesnost, kakeršna se v Ljubljani še ni obhajala.

Ob treh je stopil voditelj tretjega reda na pridiznico in je na podlagi Marijine pesmi: „Moja duša poveljuje Gospoda itd.“ razlagal vzroke veselja ob raznih petdesetletnicah, posebej pa radosti redovne osebe po preteku dolgih petdeset let redovnega življenja. Spominjal je poslušavce na velike dobrote, ki jih daje tretji red sv. Cerkvi, državi, človeški družbi, posameznim članom in celim krajem, deželi Kranjski in mestu Ljubljani. Pozval je vse, naj tretji red spoštujejo in cenijo, kaker zasluži in naj se ga trdno držijo, kateri so že v njem, tisti pa, ki še niso, naj ga dobro spoznajo in se ga bodo nehote oklenili. Potem je posebej spomnil slavljenke na obilna dobra dela (molitve, svete zakramente itd.), ki so jih tekom petdesetih let izveršile in na veliko plačilo, ki jih čaka v nebesih. Spodbujal jih je h hvaležnosti za

dobrote, ki so jih ko tretjerednice od reda prejele, h kesanju za vse prestopke zoper vodilo in k stanovitnosti do konca.

Po litanijah in blagoslovu se je začela slovesnost v kapelici sv. Frančiška s pesmijo na čast sv. Duhu. Potem je napravilo najprej sedemindvajset novink redovne obljube, kaker je bilo že v začetku leta za to nedeljo na listih vsem ki so morali vedeti, naznanjeno. Na to so nastopile naše jubilantinje.

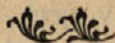
Kako smo slovesnost obhajali? Po obredniku serafinskega reda. Slavljenke so dobile sveče v roke, položil se jim je venec na glavo, dal se jim trojni blagoslov, opravile so se vse molitve, seveda v našem jeziku, le namesto palice so dobile pripravne blagoslovljene križice. Predpisana dva psaljma smo skupno opravili menjaje se in na vse določene molitvice je glasno odgovarjal odbor z nekaterimi drugimi člani, ki so molitve dobili. Za vse molitvic nismo še imeli. — Po končani slovesnosti je voditelj podelil vsem udom tretjega reda papežev blagoslov.

Nato so odbornice in zaupnice spremile jubilantinje v tretjeredno dvorano in jim postregle z malo južino hoteč jim dan petdesetletnice osladiti v pravi kerščanski ljubezni tudi s čašico kave in prazničnim pecivom.

Splošna sodba o tej tretjeredni slovesnosti se je glasila: „Prav lepo je bilo.“ Da je ta pobožnost splošno vgajala, je dokaz že to, ker je ogromna množica nad poldrugo uro vstrajala v cerkvi notri do konca. Neketere osebe, ki so bile zraven, pa še niso v tretjem redu, so glasno izrekle: „Škoda, da nisem tudi jaz v tretjem redu.“ Dobile so odgovor: „Zares škoda, pa to škodo sedaj še lahko popravite.“

Opazka: Odbor sme z voditeljevim dovoljenjem in odobrenjem redovnih predstojnikov izbrati za obhajanje petdesetletnice samo tiste ude, ki so celih petdeset let preživel v tretjem redu ko dobri in zgledni tretjeredniki. Tako zahteva obrednik in vglad reda. —

P. S. Z.

Odhodna slovesnost v zavodu šolskih sester v Mariboru.

Leta 1909. so ustanovile šolske sestre iz zavoda v Mariboru prvo podružnico v Ameriki in 20. septembra 1909. so šle prve štiri sestre v mesto Kenses (Kansas City), kjer so prevzele ljudsko šolo za otroke slovenskih in hervaških starišev.

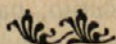
Letos je vkljub vojnim nevarnostim dne 18. oktobra odpotovalo osem sester čez Rotterdam v Ameriko, in sicer:

- S. Mr. Romana Šoter iz Laškega, Štajersko;
- „ „ Amata Esenko iz Doberne, Štajersko;
- „ „ Blandina Peklar od sv. Marka pri Ptuj;
- „ „ Salezija Ččko iz Celja;
- „ „ Bertranda Vimpolšek iz Podsrede;
- „ „ Febronija Kos iz Št. Ilja pri Konjicah;
- „ „ Pavla Svetlin iz Mengša na Kranjskem;
- „ „ Benigna Purič, Repentabor, Primorsko.

Te sestre so se prostovoljno odločile, da vstrežejo želji predstojništva ter se pridružijo onim, ki že šesto leto delujejo na podružnicah v Severni Ameriki. Odhodno slovesnost za nje so imeli sam prezvišeni gospod knez in škof. Hoteli so osebno podeliti odpotujočim Rafaelov blagoslov. V ta namen so imeli v nedeljo 17. oktobra ob štirih popoldne posebno službo božjo v samostanski cerkvi šolskih sester z naslednjim sporedom. Najprej so poklicali sv. Duha na pomoč, odmolili pred izpostavljenim Najsvetejšim litanije Matere božje, zapeli zahvalno pesem ter podelili zakramentaljni blagoslov. Za tem so blagoslovili spominke za odpotujoče sestre in molili s pričujočimi duhovniki cerkveno molitev za srečno popotovanje (itinerarij). Na to so v prelepem ginljivem nagovoru dali sestram pet duhovnih cekinov na pot, namreč vero, upanje, ljubezen, molitev in zvesto spolnjevanje stanovskih dolžnosti. Naj sestre s temi cekini pridno kupčujejo in jih na obresti nalože, da jim ne bodo prinesli sreče le za to življenje, temuč da si bodo pridobile tudi nebesa ž njimi!

Nadpastirski blagoslov je zaključil spodbudno cerkveno slovesnost.

P. E. L.

Za večnost!

P. E. B.

Majhina, slabotna stvar je človek v primeri z vesoljstvom, v primeri z materjo zemljo. Zlasti sedaj, ko se je število grobov tako pomnožilo, se nam skoro dozdeva, da je življenje poedinca, posameznega smertnika tako malenkostno, tako brez vrednosti, tako brez pomena. Tisoči in tisoči vmirajo sleherni dan, zemlja se pa suče enakomerno kaker poprej, ljubo sonce gleda veličastno-mirno po svoji starodavni navadi, zvezdice migljajo v jasnih nočeh veselo in brezskerbno kaker doslej . . .

Neznatno, slabotno je človeško telo, čeprav združuje v sebi toliko popolnosti, toliko skrivnosti vidne narave. Mertev stroj, cvileča granata se takorekoč norčuje iz nas — norčevala bi se po pravici, kè bi imel borni zemljan samo vmerljivo telo, zgolj občutljivo meso brez mislečega nevmerjočega duha.

Ali koliko čustev, koliko želj, koliko misli se rodi vsaki dan, vsako uro v duši, v notranjosti vsacega še tako bednega človeka! Čutimo, hočemo, mislimo neprestano, nesmrtni netvarinski duh ne miruje — in to je naša odlika, prednost pred vsemi vidnimi rečmi.

Naše telo ni nič v primeri z velikanskimi planeti nad nami, res, posamezni človek se kar zgubi v brezmejni množini tvarnih, materijalnih svari, ali vender: naš duh obsega vse te reči z mislijo svojo, z lučjo razuma posveti v višine neba in v zemeljske globočine, s krepko voljo posega človek v mrtvo naravo, preobraža lice našemu planetu, ki mu pravimo mati zemlja.

Če bi bilo dovoljeno meni, bi najraje izverševal en sam poklic na zemlji: hodil bi od človeka do človeka ter klical vsem skupaj in vsakemu posameznemu: „Brat moj, sestra moja, naj nas ne begajo vidne reči, mislimo na svojo notranjost, mislimo na svojo nevmerjočo dušo, ki presega vse milijarde tvarnih vidnih svetov! Tožiš in praviš, da čutiš bolečino . . . Merzli kamen je ne čuti, ti si več ko vse skalnate gore. Praviš in tožiš, da imaš skerbi . . . Zakaj imaš skerbi? Zato, ker misliš naprej, na dolžnosti, na delo. Ali imajo mari živali kako skerb?! Glej, ti si več ko vsi bilijoni živih bitji, ki čutijo, pa nimajo misli. Edino človek, tvoj bližnji, tvoj brat, tvoja sestra, edino človek je tebi enak!“

O, bratje in sestre, zavedajmo se, da imamo duha, ki ga nobena tvorna sila ne more končati, zakaj naš duh nosi božjo podobo v sebi, dobri Bog, večni Stvarnik, pa ne bo končal svoje podobe. Bratje in sestre, zavedajmo se, da smo vstvarjeni za nekaj veličastnega! Odlične so naše zmožnosti, naše duševne moči, nismo jih prejeli samo za ta čas zemeljskega potovanja, temuč za večnost!

Gotovo: velike cilje ima vsaki posamezni človek že tudi na zemlji. Prosveta, omika, izobrazba, kuljtura, neprestano napredovanje v znanosti in vmetalnosti: vse je po božji volji. Toda ves napredek in vsa kuljtura zgubi svoj pomen, ako bi bil človek le nekak živ stroj, ki naj se polagoma izrabi v silni tvornici vesoljstva, potem se pa poverne nazaj v nič, v neprestano temo.

Ne! Sè smertjo ni vsega konec. Namen in cilj vsacega posameznega človeka se ne more končati tukaj na zemlji. To nam zaterjuje že naravna luč našega razuma.

Popolnoma določno in jasno nam pa oznanja božje razodetje, da nimamo tukaj obstoječega mesta, da je življenje na zemlji le prehodna doba, priprava na drugo življenje. Zaperle se bodo telesne oči, da se tembolj vzbudé duhovne — nevmerljivi duh se poverne pred obličje tistega, ki ga je sè vstvarjajočo besedo poklical v življenje ter vdihnil telesu.

Da pa dosežemo blaženost v Bogu in pri Bogu, mora naš duh postati njemu podoben ne tolikanj po vednosti, mariveč veliko bolj po čednosti, po dobrih delih. V čednostih se vadi naša duša, dobra dela izveršuje, keder spolnjuje božje zapovedi, zapovedi sv. Cerkve ter dolžnosti, ki jih nalaga poklic.

Nič ni malenkostno. Nobena misel, nobena želja, nikaka skerb, nobena beseda, nobena bridkost, noben vzdih —: vse, vse je veliko z ozirom na večnost!

Gospod, pomnoži nam vero!

Čemu smo tako boječi, maloverni! Ali nam ne zaterjuje vsmiljeni Stvarnik, da nam hoče dati blagoslov in srečo, samo če bomo spolnjevali njegove zapovedi? — Ne mislimo le na stiske in težave, ki tarejo našo začasno domovino, dvignimo duha v

jasne višave k večni Dobroti, k večni Lepoti: Gospodovo ime naj bo naše zaupanje, naša moč!

Težki dnevi poskušanj, ki v njih sedaj živimo, ne smejo potreti naših serc, ne smejo nas odverniti od ljubezni do večnega Očeta, ki je v nebesih; ne, nasprotno: duša naj nam junaško hodi po poti križa in zatajevanja, samo da Kristusa dosežemo! Sedaj velja pokazati, da smo vredni božje ljubezni, da smo pravi učenci in učenke Kristusa Gospoda!

Božje obljube so terdne in stanovitne. Vsevedni Sodnik bo povernil vsakemu po njegovih delih; kedor služi večni Pravici, ne bo osramočen nikoli, kedor se poniža pred Gospodom, bo povišan v nebeškem kraljestvu.

Okleni se, duša, Gospoda svojega Boga, ravnaj se po njegovi volji, zadeni svoj križ brez mermranja, brez obotavljanja hodi za Kristusom! Kristus je terpel in tako šel v svojo slavo — prenašaj grenkosti in težo življenja tudi ti, da pokažeš neskončni Ljubezni nesebično vdanost in zvestobo!

Zgled pravičnih stare zaveze, zgled Makabejskih bratov imamo, zgled pobožnega Tobija, zgled v ognju bolečin skušanega Joba — imamo zgled služabnikov božjih v novi zavezi: vsi so šli za Kristusom, če treba tudi na Kalvarijo.

Le enega se imamo bati: nezvestobe in greha. Najhujša nesreča bi bila, ke bi začeli pešati v veri, ke bi hoteli poznati le sedanje pozemeljsko življenje.

Gospod pomnoži nam vero! Ne odverni od nas svojega obličja, naše slovensko ljudstvo naj te ljubi na veke!

Vate so upali naši očetje, upali so, in rešil si jih.

H tebi so klicali, in so bili rešeni; vate so upali, in niso bili osramočeni. (Psaljem 21, 5. 6).

Ti pa, Gospod, si vedno isti, nespremenljiv na veke, vedno dober, pravičen in svet; vse prav, pravično in sveto ravnaš in modro vladaš. (Tomaž Kempčan, 3. knj. 40. pogl.).

Naj nam vedno sije tvoja luč, o včlovečena Modrost, Kristus, božji Sin, Odrešenik človeštva; — zahvaljen bodi za nadnaravno življenje; — pomnoži v nas svojo milost, pomnoži nam vero, da nas nič ne bo moglo ločiti od tebe!

P. E. B.

Novi generaljni minister reda manjših bratov.

Pri letošnjem binkoštnem kapiteljnu je bil izvoljen za generaljnega ministra vesoljnega reda manjših bratov preč. p. Serafin Čimino, kustos Sv. Dežele, našim bravcem že znan iz lanskega tečaja (4. zvezek str. 122; 5. zvezek str. 1.). Generaljni definitor za provincije slovenskih jezikov ter mažarskega je postal naš rojak preč. p. Vendelin Vošnjak, gvardijan v Zagrebu, bivši provincijaljerheraške redovne okrajine sv. Cirilja in Metoda. Ljubeznivi pater je pred leti ko generaljni vizitator obiskal samostane naše slovenske provincije Sv. Križa.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo br. Krišpin Cimerlajt, samost. tretjerednik, † 4. V. kot vojak v bolnišnici v Miškoljcu na Ogerskem; pokojni udje III. reda

1) skupščine mariborske: preč. gosp. Al. Haubenreich, kn. šk. duh. svetovavec in ekspeditor, † 6. V. 1915 v Mariboru, preč. g. Mat. Eferl, župnik, † 26. VI. 1915 pri Zgornji Sv. Kungoti, preč. g. Ant. Ribar, župnik, † 21. VII. 1915 pri Sv. Vidu pri Pladini, preč. in milost. g. Jak. Kavčič, kanonik lavantinskega kapiteljna v Mariboru, † 7. VII. 1915 pri vsmiljenih bratih v Gradcu, preč. g. dr. Franč. Feuš, profesor bogoslovja v pok., † 25. VII. t. l. v Mariboru, častita sestra Mr. Anzeljma roj. Ter. Kopač, šolska sestra iz III. reda sv. Frančiška, † 9. IX. t. l. na Kamnici pri Mariboru, č. sestra Mr. Blanka roj. Marija Dolinšek, † 18. X. t. l. na Kamnici pri Mariboru. Elizabeta Medved od Sv. Lovrenca na Dravskem polju, Marija Predikaka od Sv. Lovrenca na Dravskem polju, Neža Gričar iz Fram, Neža Kaloh od Sv. Petra pri Mariboru, Terezija Böhm iz Puščave, Ana Onič od Sv. Jerneja, Marija Leben, Ana Vičar, Marija Kukovec, vse tri od Sv. Lenarta pri Veliki nedelji, Marija Hergula, Jera Stager, Valentin Novak, Marija Horvat, Ana Lah, Julijana Heržič, Frančišek Kumer, Peter Šešerko, Terezija Anderlič, Marija Krabonja, Jozefa Bratuša, Apolonija Munda, Marija Munda, Gregor Kandrič, vsi od Velike nedelje, Marija Baklan, Frančišek Zagadin, Neža Kovačič, vsi trije iz Cir-kovic, Uršula Klep iz Hajdina, Ana Herženjak, Ana Rakuša, Marija

Kirič, vse tri iz Ormoža, Marija Pušnik, Blaž Šetar, Marija Kropič, Uršula Turek, vsi ti iz Črešnjevca, Neža Čurin od Sv. Boljfenka na Kogu, Neža Krajnc, Frančiška Ledinek, obe od sv. Primoža na Pohorju, Janez Plahuta, Helena Šuc, oba iz Poličan, Marija Kröll, Neža Kartin od Sv. Ožbalta, Helena Flucher, Janez Rajšp, oba od Spodnje Sv. Kungote, Katarina Celinšek iz Spodnje Poljskave, Ana Šerbela, Terezija Pahernik, Julijana Nikl, vse iz Jarenine, Cecilija Štifter od Sv. Marije na Jezeru na Koroškem, Elizabeta Kolar iz Marenberga, Ana Živko od Sv. Marjete ob Pesnici, Jozefa Krajnc, Helena Schmid, Ana Žokar, vse tri od Sv. Martina pri Vurbergu, Jožef Medved iz Ribnice na Pohorju, Marija Bračko, Elizabeta Wochl, obe od Sv. Jakoba ob Pesnici, Ana Mlakar iz Leskovca v Halozah, Jožef Praprotnik, krojač v Mariboru, vmerl v vojski, Terezija Kocuvan, Alojzija Krajnc, Marija Brumen, Ana Stumpf, Marija Globošek, Rozalija Roškar, Barbara Raj, Jozefa Avgustiner, Marija Petek, Jozefa Juvančič, Katarina Korošak, Antonija Jošt, Karelj Fanedl, Marija Kučjaž, vsi ti iz Maribora;

2) skupščine Pri Mariji Pomagaj na Brezju: Preč. g. Iv. Kerst. Terpin, župnik v Mošnjah (20 let v tretjem redu, vmerl 22. avgusta 1915. Svetila mu večna luč!) Marija Globočnik iz Peračice (14 let v tretjem redu), Agata Erman iz Kamne Gorice (15 let v tretjem redu), Marjeta Marija Stroj (45 let v tretjem redu, vpisana v Ljubljani) in Marija Zupan (vpisana v Ljubljani) obedve iz Podbrezja. — Iz Gorjanske skupščine: Rozalija Poljak (v tretjem redu je bila 25 let);

3) rajni udje skupščine ljubljanske: Marija Švigelj, Katarina Jakše, Katarina Špicnagelj, Ana Turk, Terezija Zajc, Helena Lisati, Marija Tomšič, Ana Šemic, Marija Vider, učiteljica v Spodnji Šiški, Frančiška Kalan, Katarina Gorjanec, Mar. Bizjak, Jera Zaverl, Marija Srakar, Marija Jančar s Police, Magdalena Podbevšek iz Doba (v tretjem redu bila 48 let), Frančiška Benkovič (v tretjem redu bila 53 let), Anton Usar, Helena Colnar, Helena Lavrič, Marija Venier, Marija Lužar s Police, Ana Kovač, Marija Pavlinč, Antonija Zajc, Marija Lampič, Ana Dobrun z Jezera na Koroškem, Ivana Škof, Lucija Bizjak in Jožefa Lavrič, bolniški sestre, Agneza Erbežnik, Ana Nose s Kerke (v III. redu bila 44 let), Lavrencij Lavrič, Marija Rozman, Ivana Košir, Terezija Ižanc, Terezija Šetina, Marija Petek (zelo goreča tretjerednica iz tobačne tovarne), Marija Jeršinovec, Marija Ločniškar (v tretjem redu bila 45 let), Anton Merzel iz Št. Lovrenca (bil vesten tretjerednik in je padel v vojski

v Galiciji), Zmagoslava Masle, Terezija Škubic, Ana Staniša, Helena Zajc (v tretjem redu bila 49 let), Marija Uršič (v tretjem redu bila 47 let), Marija Černe iz Nakla, Jera Pintar, Marija Sitar, Ivana Bergant;

4) kamniške: Marija Elizabeta Košir, Neža Brigita Osovník, Jera Marija Vidic, Katarina Marjeta Pivoni, Bernardina Ančič, Marijana Roza Svetel, Jožef Anton Možina, Alojzija Elizabeta Kepec, Antonija Angela Kapus, vsi ti iz Kamnika; Marija Klara Rape, Jožefa Ana Štefulja z Berda; Roza Terezija Slemc, Ivana Marija Burgar iz Cerkelj, Ivana Katarina Avman iz Doba, Marija Ana Sušnik iz Mekinj; Marija Marjeta Škofic, Katarina Žnidar iz Mengša; Terezija Frančiška Vidmar iz Nevelj, Janez Cegnar z Rov; Franc Ludvik Poljanšek in Franc Fr. Seraf. Mali sè Sel.

5) brežiške: Marija Šetina, Marija Keržan in Franc Valenčak iz Brežic; Terezija Ravnikar s Pišec; Katarina Jazbec, Marija Vašcar, Anton Kelhar, Uršula Horžen s Cerkelj; Martin Gramec s Čateža in Neža Potovšek, sestra p. č. g. župnika v Vojniku.

V pobožno molitev se priporočajo nadalje bolne tretjerednice ljubljanske skupščine: Alojzija Anžič, Amalija Kepic, Marjeta Žen, Marija Čoker. Vsi možje in mladeniči tretjega reda, ki so pri vojakih in samostanski bratje nahajajoči se na bojnem polju. — Neka tretjerednica od Sv. Jurija ob Ščavnici se priporoča v molitev, da ne bi obupala, temuč zadobila dušni mir. — Priporočamo tudi vse naše čč. patre in brate, ki so ostali v Gorici ter so še zmirom v nevarnosti!

Zahvala za vslišano molitev.

Sè serčno hvaležnostjo se zahvaljujem lurški Devici Mariji in Antonu za zadobljeno zdravje. B. K.

Priserčno se zahvaljujem tukaj, kaker sem obljubil, mogočnemu priprošnjiku sv. Antonu Padovanskemu. K njemu sem se zatekel v svojih težavah in na njegovo priprošnjo sem tudi dosegel zaželjene milosti. Vam pa, predragi bravci, toplo priporočam češčenje sv. Antona Padovanskega, ker kedor se mu prav priporoči, bo gotovo vslišan. Fr. M. N.

Rimsko-frančiškanski koledar za leto 1915.

Mesec november ali listopad.

1. **pondeljek**: Vsi sveti; V. O. od poldne denes do polnoči jutri **P. O.** v vsaki cerkvi, tolikokrat kolikorkrat jo kedo obišče, sv. zakramente prejme in moli za odpustke kaker na porcijunkulo. Pij X. 25. januarja 1914.
2. **torek**: spomin vernih duš.
3. **sreda**: obletnica rajnih sobratov.
4. **četertek**: sv. Karelj Boromej, šk.
5. **petek**: bl. Rajnerij, sp. 1. r.; bl. Helena Enseljmini, d. 2. r.
6. **sobota**: bl. Felicija Medska, d. 2. r.

7. **nedelja** 24. p. bink.: bl. Bernardin Foški, sp. 1. r.
8. **pondeljek**: osmina vseh svetih, sv. 4 venčani, m.
9. **torek**: posvečenje bazilike sv. Zveličarja v Rimu.
10. **sreda**: sv. Andrej Avenlinski, sp.
11. **četertek**: sv. Martin, škof.
12. **petek**: sv. Didak, sp. 1. r. **P. O.**; bl. Janez Pačiski, sp. 3. r.
13. **sobota**: sv. Martin, p. m.

14. **nedelja** 25. po bink.: bl. Gabriel Feréti, sp. 1. r.; bl. Nikolaj Tavelič, m. 1. r.
15. **ponedeljek**: sv. Gertruda, d.
16. **torek**: sv. Anježa Asiška, d. 2. r. **P. O.**
17. **sreda**: bl. Salomea, d. 2. r.
18. **četertek**: posvečenje cerkev sv. Petra in Pavla v Rimu.
19. **petek**: sv. Elizabeta Ogerska, vd. **P. O. V. O.**
20. **sobota**: sv. Feliks, Valeški, sp.

21. **nedelja** 26. in zadnja p. bink.: darovanje bl. d. Marije V. O.
22. **pondeljek**: sv. Cecilija, d. m.
23. **torek**: sv. Klemem, p. m.
24. **sreda**: sv. Janez Kriški, sp. sv. Krizogon, m.
25. **četertek**: sv. Katarina, d. m. V. O. bl. Elizabeta Dobra, d. 3. r.
26. **petek**: sv. Leonard Portomavriški, sp. 1. r. **P. O.**; sv. Peter Aleksandrijski, šk. m.
27. **sobota**: bl. Deljfin, d. 3. 3. **P. O.** bl. Rajmund Lulj, m. 3. r.

28. **nedelja**, 1. adventna, sv. Jakob Marški, sp. 1. r. **P. O.**
29. **pondeljek**: vsi sveti treh redov sv. Frančiška, **P. O.**; sv. Saturnim, m.
30. **torek**: sv. Andrej, ap.

Opomba: **P. O.** pomeni popolnoma odpustek za vse verne v frančiškanskih, kapucinskih, tretjeredniških in uršulinskih cerkvah.

P. O. pomeni popolnoma odpustek samo za ude 1. in 3. in uršulinskega reda.

V. O. pomeni vesoljno odvezo s popolnoma odpustkom samo za ude 1., tretjega in uršulinskega reda.

